

L'ILLA

REVISTA DE LLETRES

L'ILLA 68 | PRIMAVERA 2016 | 1€

DOSSIER:

**Premi Man Booker,
una finestra a la millor
literatura internacional**

PERFIL:

John Banville

ENTREVISTES:

Joanjo Garcia

Francesc Torralba

REPORTATGE:

**Nou llibre de
Pep Gimeno 'Botifarra'**

EL RETROVISOR:

**Ramon Llull i el
'Llibre de les bèsties'**

**Marlon
James,
Premi
Man
Booker**

CARTA ALS LECTORS

TRENTA ANYS

Josep Antoni Fluixà ■

En gener de 1986 es publicaven els dos primers llibres d'una nova editorial valenciana, amb seu a Alzira: *La narrativa valenciana (1900-1930)*, una selecció de textos feta per Vicent Simbor, i *L'últim roder*, una novel·la de Josep Franco.

Des de llavors, han passat trenta anys. Per tant, estem d'aniversari gran, d'aquells que cal destacar! I, com tots els aniversaris, aquest ens provoca una mirada nostàlgica al passat –almenys a aquells que hem vist créixer Bromera des d'un començament–, però, alhora, ens proporciona motius també per a la reflexió.

Sobretot, perquè trenta anys és una bona data per a fer-ne un balanç i per a sustentar el futur en els fonaments d'una faena ben feta, però que no es pot accontentar amb el que té, sinó que ha d'innovar per seguir sent la gran editorial valenciana que tots estimem.

Però, de moment, la celebració ha de ser festiva. Crec que hem d'estar contents. Bromera ha sigut fruit d'unes capacitats de treball i d'unes il·lusions individuals, però també d'unes aportacions col·lectives molt importants per part d'autors, il·lustradors, treballadors de la casa, docents, lectors, assessors, col·laboradors, institucions, llibreries, biblioteques, etc. Sense la confiança i el suport de totes aquestes persones, la iniciativa no s'hauria consolidat i els valencians i les valencianes, a hores d'ara, no tindríem tampoc una generació de joves –l'anomenada «generació Bromera»– que ha crescut amb una oferta de lectura en valencià digna de

qualsevol altra cultura normalitzada. Gràcies a això comptem amb un col·lectiu de gent més preparat que veu el nostre país amb un sentit modern i personalitzat.

Els més de tres mil títols publicats i els prop de set-cents autors editats avalen un treball que ha exercit una influència educativa en la societat valenciana. No debades, en moltes ocasions s'ha dit –de vegades, pejorativament– que Bromera era una editorial de mestres. I això és cert. Però, alhora, és també una editorial que ha creat un fons literari i cultural digne de les grans cultures. I bona prova d'això són els llibres de poesia, de teatre, de narrativa, d'assaig o de divulgació científica que trobem al seu catàleg, amb els autors més destacats de la nostra literatura i unes bones traduccions de la millor literatura universal. Només per això, ja es mereix l'atenció i el reconeixement de tots els qui llegim en aquesta rica, culta i estimada llengua nostra.

SUMARI

- 3 Perfil**
John Banville
Gerard Mur
- 4 L'opinió de la crítica**
- 5 Pierre Lemaitre, referent mundial del noir**
Anna Maria Villalonga
- 6 Flaixos**
- 9 Qüestionari**
Francesc Torralba
Mireia Capsir
- 10 Entrevista**
Joanjo Garcia
Ana Valls
- 12 Extracte**
'La passejadora de gossos'
- 13 Itàlia reprén la paraula**
Carol Borràs
- 15 Dossier: Premi Man Booker, una finestra a la millor literatura internacional**
Gonçal López-Pampló
Margarida Castellano i Sanz
- 19 'Botifarra' de prop**
Josep Vicent Frechina
- 20 Quaderns d'animació lectora**
La màgia de les xifres
Beatriz Tortosa
- 21 Premi Llegir**
Algunes nits em sorprenen
Lola Moreno Lozano
- 22 Economia pràctica que desperta consciències**
Lluís Miret
- 23 Gel i foc en el tron de la literatura fantàstica**
Bernat Bataller
- 24 Codis negres d'honor i sang**
Vicent J. Climent
- 25 Ressenyes**
- 28 Grup Bromera**
- 30 El retrovisor**
Ramon Llull o els inicis de la nostra literatura
Víctor Pastor Banyuls

Fa trenta anys que Bromera ofereix lectures de qualitat en la nostra llengua, tant en versió original com de grans autors estrangers. El Premi Man Booker, al qual dediquem el «Dossier», és una de les finestres més interessants al panorama literari internacional. Igual que ens va descobrir John Banville i Salman Rushdie, estem convençuts que el jamaicà Marlon James és una veu que cal escoltar i que marcarà el nostre catàleg l'any dels #30anysBromera. Pierre Lemaitre i la seua sèrie negra, el popular George R. R. Martin de *Joc de trons* o l'incombustible Dario Fo són altres de les figures internacionals que trobem en aquest número. Però Bromera no ha deixat mai de reivindicar escriptors clàssics com Ramon Llull –protagonista del «Retrovisor»–, ni de ser l'altaveu d'autors actuals consolidats –com és el cas de Francesc Bodí, Gemma Lienas i Silvestre Vilaplana, que presenten novetats– o de veus emergents tan interessants com la de Joanjo Garcia, a qui dediquem l'«Entrevista», o la de Rocio Bonilla, que ens ha enamorat amb *De quin color són els besos?* i ara estrena un nou àlbum il·lustrat amb la magnífica Eulàlia Canal. També hi ha espai per a temes d'interès social, com el fenomen del cantant Pep Gimeno *Botifarra*, el model de comunicació actual, amb Francesc Torralba, i la relació entre economia i futur sostenible que analitza Vicent Cucarella, perquè després de tres dècades seguim tenint clar el compromís amb la societat, la cultura i la llengua del nostre país.

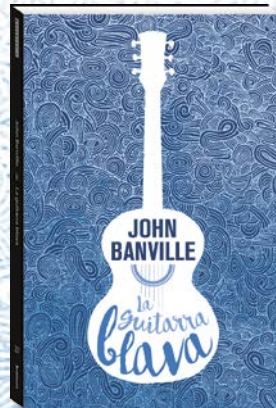
John Banville, prosa gustosa i addictiva

La guitarra blava

John Banville

Trad. Eduard Castanyo

Bromera, 2016

Gerard Mur ■

Artista i artesà. John Banville distingeix molt clarament les dues facetes del seu desdoblament literari. La d'artesà apareix quan signa els llibres amb el pseudònim de Benjamin Black. Novel·la negra penetrant i subtil, moderadament enrevessada –és a dir, gens jergolífica– i poc sanguinolenta. La falta de sang, però, és compensada amb dosis altíssimes de suspens i caràcters tòxics, perturbadors, que enganxen com una addicció perillosa. En són un exemple la trama i els personatges de l'última obra publicada en català a Bromera, *Ordres sagrades*. Black és, doncs, la via d'escapament o, diguem-ne, el *divertimento*. L'artista, que és el que ens ocupa en aquest cas, és, senzillament –o no tant–, Banville. Sense exagerar, l'escriptor viu més competent de les lletres irlandeses. El Banville que ha escrit obres mestres com *El llibre de les proves* i *Llum antiga* i que ara torna a les llibreries amb *La guitarra blava*. És el retorn de la prosa selecta i curosa d'un artista que viu els seus orígens amb orgull i desconcert. Nascut a Wexford (Irlanda) el 1945, Banville va ser educat en anglès en un país que havia renunciat a la llengua mare, l'irlandès, durant la primera meitat del segle XIX. Per això reconeix la llengua anglesa com una llengua «estranya i exòtica», una percepció que el fa examinar el llenguatge «des de fora» i «obsessivament».

Tradició i personalitat

La combinació entre literatura, reconeixement i qualitat és proporcio-

nalment insòlita quan tractem el cas de les lletres irlandeses. La tradició literària del país, consolidada i extensa, ha tingut una clara influència en l'escriptura de Banville, que ha sabut assimilar dins la seva obra el pes dels seus compatriotes –Joyce, Wilde, Beckett o Yeats: «És una càrrega i una inspiració. Són gegants que pesen i que et miren constantment però que també t'il·luminen. Per a mi són avantpassats gloriosos, és un privilegi tenir-los», ha admès. Com ha sabut també administrar el que ha après d'ells; a digerir-ho en els seus llibres. L'assimilació dels precedents, juntament amb la categoria pròpia, li ha valgut nombrosos pre-

Sense exagerar,
Banville és l'escriptor
viu més competent de
les lletres irlandeses

mis, entre els quals destaquen el Man Booker per *El mar*, el Príncep d'Àstúries de les Lletres i el Franz Kafka Prize. Aquest últim guardó –aconseguit abans per Harold Pinter o Philip Roth– és per als entesos l'avantsala del Premi Nobel, en les travesses del qual Banville ha estat citat diverses vegades.

Però, més enllà dels premis, les valoracions més pomposes han estat les de companys de professió com l'italià Claudio Magris i el britànic Martin Amis i les de diaris de primera línia. *The Telegraph*, per exemple,

va atorgar-li el paper de successor de l'autor de *Lolita*: «Per la seva meticulosa intel·ligència i estil exquisit, John Banville és l'hereu de Nabokov. Les seves frases són com *flipades* d'una droga deliciosa». Per comprovar-ho només cal endinsar-se en la gustosa prosa de *La guitarra blava*, on Banville narra com l'Olly, pintor i cleptòman de tot el que puguem imaginar-nos, s'apropia de la Polly, la dona del seu millor amic. L'inici d'un amor egoista i delirant que obrirà profundes ferides en totes direccions.

Com a Banville o com a Black, aquest autor sedueix lectors arreu del món.

Imatge de portada: Marlon James
© Jeffrey Skemp

L'ILLA
REVISTA DE LLETRES
L'ILLA 68 | PRIMAVERA 2016

L'illa és una publicació d'Edicions Bromera, coordinada per Josep A. Fluixà i dirigida per Marta Estrelles.

Col·laboradors

Carol Borràs, Bernat Bataller, Mireia Capsir, Eduard Castanyo, Margarida Castellano, Vicent J. Climent, Josep Vicent Frechina, Gonçal López-Pampló, Lluís Miret, Gerard Mur, Víctor Pastor, Beatriz Tortosa, Ana Valls i Anna Maria Villalonga.

Correcció lingüística

David Morell

Coodinació tècnica

Xavier Tortosa

Disseny gràfic

Carles Barrios

Maquetació

Carles Barrios, Eva Bueno, Pere Fuster i Susana Fraguas

Redacció i administració

Apartat de correus 147, 46600 Alzira (Ribera Alta),
telèfon 962 402 254
www.bromera.com
illa@bromera.com

Contractació de publicitat

comercial@bromera.com

Impressió

Rotimpres

Tirada

29.000 exemplars

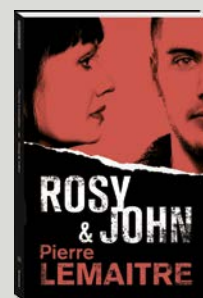
ISSN: 1134-8666 / DL: V-166-1990 / PVP: 1 €

L'illa no s'identifica necessàriament amb els articles dels seus col·laboradors, ni els torna els originals no sol·licitats. L'illa autoritza la reproducció dels seus articles si se'n fa esment de la procedència.

L'OPINIÓ DE LA CRÍTICA

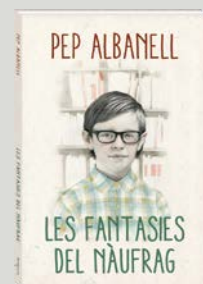
«Desborda carisma i riquesa de sensacions, recursos i precisió mecànica, la mateixa que en la resta de la seva obra. [...] Llegir-lo és un dels grans plaers privats contemporanis, i acontentar-nos amb poc més de 150 pàgines, deixa en boca el desig de més.»

RAMON VENTURA, *El Periódico de Catalunya*
Gener de 2016

«La darrera obra per a adults de Pep Albanell té un interès especial per a ensenyants, prescriptors i escriptors, perquè [...] és un recorregut pels llibres que li van permetre de descobrir mons inimaginables i formar-se com a lector i persona. [...] Una bona lectura per a tots els que estimem la literatura.»

PERE MARTÍ I BERTRAN, *Faristol*
Desembre de 2015

«La novel·la de Vicent Usó regira els vessants forts del secret: la mentida, la ficció i la impostura. [...] Una obra intensa, llegidora i plena d'interrogants. Sens dubte, una de les seues novel·les més imponents.»

FRANCESC CALAFAT, *eldiario.es*
Gener de 2016

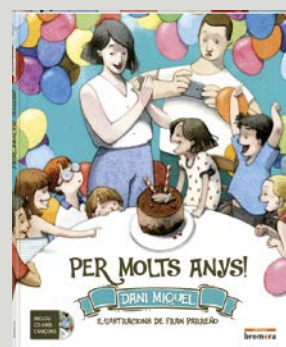
«La Rocio ha creat un àlbum meravellós, dolç i tendre amb un punt de picant. Pàgines plenes de vida que conviden al somniure permanent, amb un text breu i intel·ligent que juga amb les imatges formant un tot indivisible.»

SÍLVIA CANTOS, blog *Us recomano*
Octubre de 2015

«Una proposta original i única, el regal perfecte per al dia que els més menuts fan anys. [...] Un llibre-disc que farà possible que, a partir d'ara, els aniversaris es puguin celebrar amb cançons en valencià.»

AUSIÀS BERMELL, *El Punt Avui*
Desembre de 2015

Pierre Lemaitre, referent mundial del *noir*

Rosy & John / Camille

Pierre Lemaitre

Trad. Albert Pejó

Bromera, 2016

Pierre Lemaitre (París, 1951) es defineix com un artesà de la literatura, però el cert és que, així que s'ho va proposar –tot i haver començat a escriure ja en la maduresa–, va guanyar el Premi Goncourt, el més important de les lletres franceses. La novel·la: *Au revoir là-haut*, un drama èpic sobre la Primera Guerra Mundial.

Lemaitre és un home que encisa, intel·ligent, carismàtic, bon conversador. Va debutar en la literatura com a escriptor de novel·la negra, un autor diferent, amb una veu potent i pròpia. Les seves primeres obres van resultar força celebrades, però ha estat gràcies a la sèrie del comissari Camille Verhoeven que ha esdevingut un referent mundial per als amants del *noir*.

La sèrie té un segell molt personal. Excel·leix tant en la imaginativa construcció dels duríssims casos criminals com en la descripció de la interioritat dels personatges. Una ficció coral dins la qual el sorprenent protagonista ha robat el cor de tota una generació de lectors, que hi han quedat –hi hem quedat– totalment enganxats.

En català, tenim la sort de comptar amb les traduccions de Bromera, que està assumint la fantàstica tasca de publicar la producció de Lemaitre. La darrera aportació és *Rosy & John*, el text més breu de la nissaga, que ens ha arribat en plena BCNegra (el festival de novel·la negra de Barcelona) i que ens ha ajudat a mantenir-nos lligats als personatges mentre esperem *Camille*, la novel·la que tanca el cicle i que podrem tenir entre les mans al maig.

Rosy & John va ser concebuda com un fulletó per entregues, curt i àgil, creat per a una firma de telèfons mòbils. Dins del conjunt, presenta clares diferències d'extensió i complexitat amb els dos primers títols de la sèrie, *Irène* i *Alex*, però manté intacta la seva intriga, capacitat de sorprendre i intensitat narrativa. L'autor és un mestre a l'hora d'atrapar-nos en el seu univers, un univers original i rupturista que trenca com cap altre l'horitzó d'expectatives del lector. A les novel·les de la sèrie Verhoeven, res no

«A les novel·les de la sèrie Verhoeven, res no és el que sembla. Els girs se succeeixen per colpejar el nostre automatisme perceptiu i deixar-nos estabornits»

és el que sembla. Els girs se succeeixen per colpejar el nostre automatisme perceptiu i deixar-nos estabornits. I el més curiós és que els seguidors ho sabem, sabem que hem de mantenir-nos alerta, que alguna cosa impensable succeirà, però no ens serveix de res. Lemaitre ens acaba fent pam i pipa, irremissiblement. I això, no ens enganyem, ens encanta. És el que volem.

'Camille', arriba la fi de la saga

Ja he dit que Pierre Lemaitre és un home intel·ligent. Coneix la dificultat

d'escriure en clau de «negre», és conscient que fer gènere implica acceptar unes convencions i uns codis que de vegades poden complicar la llibertat creativa. També sap que pot ser una bona idea deixar els seus personatges al cim de l'èxit, abans de cremar-los o d'exhaurir-los. Tal vegada per tots aquests motius va prendre la decisió d'acabar la sèrie tan aviat. *Camille*, la novel·la que podrem llegir aquesta primavera, serà la darrera de la nissaga. La meua intuïció m'indica que ens depararà una munió de sentiments, segurament contradictoris. Que ens farà xalar i patir alhora i que, per desgràcia, ens sumirà inevitablement en la tristesa del comiat.

Verhoeven s'acomiada, sí. Però, per sort, Lemaitre no ho fa. Es troba ben amunt en la seva carrera literària, ha rebut una gran quantitat de premis i reconeixements i encara té moltes coses a dir. Per això restem a l'aguait de tot el que escriui i, de moment, llegirem *Irène*, *Alex* i *Rosy & John*. I, per descomptat, esperarem *Camille* amb candeletes. Com ha de ser.

Després de la gran acollida que va tenir a la BCNegra, Lemaitre visitarà València al maig per participar al festival VLC Negra.

Ser la veu d'un gran autor

Eduard Castanyo*

Traduir un autor poc conegut és una responsabilitat amb un mateix, amb l'editorial i amb els lectors; traduir un autor amb reputació –el premi Man Booker– és una responsabilitat afegida. És un repte que no es pot rebutjar.

Bromera confia en mi per a traduir *El mar*, Premi Man Booker 2005 i, més de deu anys i més de deu novel·les després, m'he convertit en «la veu» de John Banville / Benjamin Black al català.

Traduir Banville exigeix molt. Dubto que hi hagi una sola paraula gratuïta, o no meditada, en les seves obres, i això exigeix ésser tan precís com ell. La prosa de John Banville és pausada, densa, plena de significats ocults, d'avisos amb prou feines perceptibles que esdevenen comprensibles amb el gir final. A més, tendeix a emprar estructures molt llargues, amb subordinades, al·literacions, i té passió pels adverbis. De la traducció d'*El mar* es va dir que n'hi havia massa; doncs bé: entre la traducció i la correcció havíem «reconvertit» una tercera part dels adverbis acabats en *-ment!*

Per a enfrontar-se a la traducció d'un text de Banville, a més de la lectura prèvia, cal mantenir un registre amb el vocabulari de referència, els girs i tics més habituals, les característiques dels personatges, els noms significatius. Després, cal passar a la revisió i la reescriptura per a transmetre al màxim el *sentit*, a més del *significat*. Traduir *El mar* em va exigir molt, com també em van exigir molt, però d'una altra manera, *Els infinits* i *Llum antiga*. Em sembla que ara li he agafat una mica de traça i *La guitarra blava* no ha estat més difícil que les altres novel·les. Ja només cal esperar que el proper irlandès que guanyi el Premi Nobel de literatura sigui John Banville.

*Traductor de l'obra de John Banville, entre altres.

FLAIXOS

Any sor Isabel de Villena

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua dedicarà l'any 2016 a l'escriptora sor Isabel de Villena. Així, ha programat una exposició principal i altres d'itinerants, així com diverses publicacions i conferències que reivindicaran la figura de l'autora de l'obra *Vita Christi* –on defensa la dignitat femenina i denuncia la misogínia– i també el paper de les dones en la literatura.

Commemoracions literàries

El 2016 se celebra el seté centenari de la mort de Ramon Llull, escriptor nascut a Mallorca i un dels màxims exponents de la cultura i el pensament a Europa. Alhora, es compleixen 400 anys de la mort de Cervantes i Shakespeare, que seran recordats amb nombroses celebracions i edicions especials de les seues obres.

Exposició sobre Baltasar Porcel

Absolutament recomanable és l'exposició «Baltasar Porcel. Mallorca, Barcelona, el món», que ha tingut un gran èxit a Barcelona i que es podrà visitar a Palma a partir del 2 de juny. Sis anys després de la mort de l'escriptor –Premi d'Honor de les Lletres Catalanes–, aquesta mostra dona visibilitat a Porcel, una de les figures més rellevants de la literatura contemporània catalana.

Deu anys del Premi Vicent Marçà

El Premi de Narrativa escolar Vicent Marçà fa deu anys que promou l'ús literari del valencià i la creativitat entre els alumnes castellonencs a partir del record de la figura de l'escriptor i mestre castellonenc Vicent Marçà. Per a celebrar-ho, al maig es publica un volum especial titulat *Deu anys, vint contes*.

DUBTES

Què es desprén de l'interés que generen llibres fets a casa nostra tant en els editors xinesos, coreans i turcs que han participat en la II Trobada Internacional d'Editors de Literatura Infantil i Juvenil com de les cites sol·licitades per editors estrangers per a conèixer projectes i títols del Grup Bromera a la Fira del Llibre Infantil de Bolonya 2016? El futur de la nostra literatura infantil i juvenil es consolida també més enllà de les nostres fronteres?

Aconseguirà el Pla Valencià de Foment del Llibre i la Lectura aturar els efectes de l'estat d'«emergència cultural» de la qual parlava el president Ximo Puig? El II Simposi sobre la Lectura, el Llibre, les Biblioteques i l'Escola organitzat per la Fundació FULL serà l'esperat punt d'inflexió en la reversió de l'esfereïdor percentatge del 2% de valencians que compren llibres en valencià?

Per què els índexs de lectura contrasten amb tanta força amb la vitalitat literària d'un territori on no deixen de crear-se editorials –com ara la benvinguda Lletra Impresa de Juli Capilla i Mercè Climent– o amb el dinamisme de publicacions com la revista *Gargots*, impulsada per un grup d'escriptors joves, inquiets i que demostren número rere número que és indiscutible el talent d'aquesta nova generació d'autors?

El millor llibre infantil de 2015

El meu malson favorit, de María Solar, continua rebent premis de manera imparable, a més d'una magnífica resposta per part dels lectors. Així, *O meu pesadelo favorito* –l'original en gal·lec del número 200 de la col·lecció «El Micalet Galàctic»– ha estat el guanyador del Premi Fervenzas Literarias al Millor Llibre Infantil de 2015, un reconeixement que evidencia la bona acollida que està tenint aquest llibre entre el públic, ja que es decideix gràcies als vots dels lectors. Aquest guardó se suma al Premi Lazarillo de Creació Literària i a la seua inclusió dins de la prestigiosa llista White Ravens 2015.

Llibres de pel·lícula

M'esperaràs?, l'obra amb què Carles Alberola va guanyar el Premi de Teatre Ciutat d'Alzira Palanca i Roca, serà adaptada al cinema al llarg dels pròxims mesos. Es tracta del primer llargmetratge d'Albena Teatre, un nou repte per a aquesta companyia que en més de vint anys de trajectòria ha fet sobretot teatre, però també televisió i algun curtmetratge. Precisament el format de curtmetratge és l'escollit per la productora Paella Produccions per a portar a la pantalla «El somni de la seua vida», un dels contes de Toni Cucarella que formen part del llibre *Paranys*.

«Les xarxes socials donen dret a parlar a legions d'idiotes que abans parlaven només al bar després d'un got de vi, sense perjudicar la comunitat. Eren silenciats ràpidament, però ara tenen el mateix dret a parlar que un premi Nobel. És la invasió dels idiotes.»

UMBERTO ECO, *La Stampa*

«La imaginació és la facultat més poderosa que tenim, inventa el món, fa que la gent que coneixem es converteixi en éssers humans.»

JOHN BANVILLE,
El Periódico de Catalunya

«Hem marcat, espere que per a bé, l'imaginari de tota una generació. I, a més, parles amb gent de trenta anys i veus que han llegit les nostres lectures, i s'han format com a lectors amb llibres de Bromera. I això t'ompli de goig.»

JOSEP GREGORI, *Vilaweb*

«Si cada llibre és com un fill, una editorial seria una maternitat. Un espai que concentra la saviesa de les lletres i genera una passió per fer volar la imaginació.»

J. C. MARTÍ, *Levante-EMV*

«No hi ha foment de la lectura sense un ecosistema cultural que l'acompanye, [...] sense imaginació que envaïska la política cultural.»

JOSÉ MARTÍNEZ RUBIO,
Valencia Plaza

«El Conte del Diumenge», a Levante-EMV

El diari *Levante-EMV* ha apostat per incrementar el nombre de planes en valencià amb una interessant iniciativa: «El Conte del Diumenge». En aquesta secció, que recupera l'esperit i el nom d'un espai d'*El Mercantil Valenciano* que va ser molt popular entre la societat valenciana de la primera meitat del segle xx, es publica cada setmana un relat que forma part d'un llibre editat per Bromera. Alternant setmanalment un relat per a adults i un per a públic infantil, «El Conte del Diumenge» vol popularitzar el gènere de la narrativa curta i també fer visibles destacats autors de la nostra literatura tant en l'àmbit infantil i juvenil com en el d'adults.

40 anys de La Costera

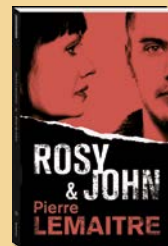
La històrica llibreria La Costera de Xàtiva celebra aquesta primavera el seu quarantè aniversari com a espai cultural de referència tant a Xàtiva com a la seua comarca i les del voltant. Concerts, presentacions i activitats per a públics de totes les edats, sempre relacionats amb la literatura, tindran lloc a partir de maig per a recordar la trajectòria que ha convertit la llibreria en un difusor indiscutible de la nostra cultura i també per a agafar l'impuls amb què poder celebrar molts més aniversaris.

Catorze, 15é Premi Lletra

El magazín literari i de creació *Catorze* ha rebut el Premi Lletra 2015 a la millor iniciativa digital de i sobre literatura catalana. Es tracta d'un reconeixement convocat per la Fundació Prudenci Bertrana i el Projecte Lletra de la Universitat Oberta de Catalunya. Creada i dirigida per l'escriptora i periodista cultural Eva Piquer, la revista digital *Catorze* ha aconseguit en poc més d'un any trencar motlles i esdevenir un referent cultural. A més d'un mitjà de difusió de qualitat, és una interessant plataforma per a la creació.

Els + venuts

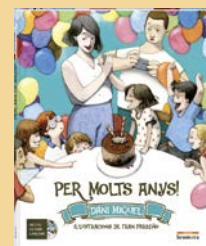
1
Rosy & John
Pierre Lemaitre

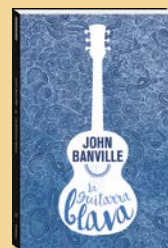
2
De quin color són els besos?
Rocio Bonilla

3
El temps és mentida
Joanjo Garcia

4
Per molts anys!
Dani Miquel

5
La guitarra blava
John Banville

6
Alex
Pierre Lemaitre

7
Una breu història de set assassins
Marlon James

8
Empar, fallera major infantil
Fani Grande

9
Els fantasmes no toquen a la porta
Eulàlia Canal i Rocio Bonilla

10
No mataràs
Víctor Labrado

Implica't amb VilaWeb

0,16[€]

preu del diari d'avui

vull pagar / no vull pagar

**Perquè el futur de la premsa ja no es juga
al paper, sinó a les pantalles**

**Perquè el futur del país vol mitjans
més independents, forts i participatius**

Apunta-t'hi!

+VilaWeb

www.mesvilaweb.cat / suport@mesvilaweb.cat

Francesc Torralba:

«És greu que necessitem imatges cada cop més fortes»

L'imperi de la
incomunicació
Francesc Torralba
Bromera, 2016

Amb *L'imperi de la incomunicació*, Francesc Torralba, professor de la Universitat Ramon Llull, ha aconseguit el XVII Premi d'Assaig Mancomunitat de la Ribera Alta. Un text on desgrana les raons per les quals en plena societat de la informació correm el risc de la incomunicació i en què analitza un model exhibit sovint pels mitjans i que malmet greument la potència comunicativa de l'ésser humà.

Què és la pornocomunicació?

És una comunicació d'ínfima qualitat que explota la intimitat de les persones i que sucumbeix al mal gust, a la grolleria i a la mala educació.

Parlem de *Gran Hermano*, *Sálvame Deluxe* (T5), però també de *Callejeros* (LaSexta) o *Entre todos* (TVE)?

Sí. Es tracta d'exhibir la vida íntima, de la pèrdua de la dimensió privada. Un recurs que fa pujar els nivells d'audiència i que embruteix extraordinàriament les masses.

Per què cal un terme com aquest?

És un terme que transmet que hi ha una voluntat del telespectador de transgredir, de veure allò prohibit, que alimenta la morbositat.

Per què agraden aquests programes?

Quan el telespectador veu aquestes figures denigrants, té un sentiment de superioritat: «No sóc com ells, no tinc un matrimoni així, no m'han maltractat...». En canvi, quan els referents són cultes i excel·lents, l'espectador se sent petit i acomplexat i deriva en una crisi d'autoestima.

Recentment hem assistit a la polèmica per l'ús d'una fotografia d'un nen re-

fugiat mort estirat a la platja, Aylan. Era realment necessària per mostrar la realitat dels refugiats?

És molt greu. Cada cop més, per estimular la solidaritat i la indignació, necessitem imatges emocionalment més fortes. Allò que ens commovia fa 10 anys, avui ja no ens commou. Encara que entenc que la finalitat pugui ser bona, no és suficient. El fi és determinant, però la manera com s'aconsegueix, també. L'explotació emocional de la víctima, vulnerar la intimitat de les persones, en lloc de generar sensibilitat genera, al final, indiferència, impermeabilitat. És el que anomeno un «internauta paquiderm» que ja no sent res, que cada vegada l'has de punxar més fort perquè actuï solidàriament.

«També als informatius augmenten les imatges emocionalment fortes, mentre disminueix el nivell de reflexió. Això no ajuda a formar una ciutadania reflexiva, conscient i responsable»

La pornocomunicació també hi és als informatius.

Són empreses que es mouen a la caça del consumidor. Si aquest vol imatges fortes, també els informatius davallen cap a imatges emocionalment fortes. Han augmentat l'emotivitat i disminuït el nivell de reflexió i això no ajuda a formar una ciutadania reflexiva, conscient i responsable.

Mireia Capsir ■

S'han d'establir límits a la comunicació?

Penso que cal una autolimitació: comptar amb la il·lustració i la cultura de l'audiència.

Al seu llibre explica com «l'educació és l'antídoto a la pornocomunicació».

Sempre pensem en imputar la responsabilitat a l'emissor i no hem d'oblidar que tot això existeix perquè hi ha una audiència que s'ho empassa, ho devora i en demana més. El que cal no és tant limitar l'emissor sinó mirar com eduquem l'audiència. En l'educació és on tinc l'esperança, on podem formar persones crítiques, sensibles, amb valors nobles, solidàries i creatives, intolerants a la pornocomunicació.

Aviat s'espera que torne RTVV. Entre els seus mèrits, Tómbola. Què recomanaria per a aquesta nova època?

Cal trobar l'equilibri entre l'audiència necessària per ser significativa i el rigor, la coherència i la professionalitat. Agafar la drecera falsa, caure en la pornocomunicació, significa infringir el codi ètic d'una televisió pública.

Joanjo Garcia:

«El passat és irrecuperable. Estic fart de novel·les on al final el protagonista ho posa tot en ordre»

El temps és mentida
Joanjo Garcia
Bromera, 2016

Ana Valls ■

El temps és mentida és una d'eixes novel·les que et fan suar tinta xinesa quan algú et pregunta de què va. D'eixes que, una vegada llegides, et porten a compadir-te del pobre desafortunat que ha hagut d'escriure la sinopsi de la contraportada. Un preu baix, en tot cas, a canvi del viatge que ens fa viure Joanjo Garcia. Ens porta a un poble normal. Amb habitants normals. On tot el que passa és normal... de portes cap a fora. «Com en tots els pobles, ací també hi ha molts silencis. I quan un calla, quan fa que no veu el morat d'una veïna, o apuja el volum del televisor per a no escoltar una pallissa, s'està convertint en còmplice», apunta l'autor.

El que callen les llars

No és la de gènere l'única violència silenciada en aquest poble; eixos silencis ensordidors que impliquen acceptar les pallisses com a part d'una realitat irremeiable. Com moltes altres de la nostra geografia, la localitat ha patit el cisma d'una guerra civil i totes les seues misèries. El mateix protagonista de la novel·la ho explica així: «Som fills d'una concòrdia que arrelà sobre silencis i que preferí la ignorància al fruit pecaminós de la curiositat. Hem viscut en aquest paradís còmode i confortable mentre les respostes es podrien als vorals dels camins. El pacte concretava que allò que no s'esmenta no existeix». I contar aquestes històries ha sigut, segons l'autor, un dels principals reptes del projecte: «M'he inspirat en el poble de la meua infantesa per a escriure el llibre i ha sigut complicat per a mi introduir el mal en eixe paisatge en el qual vaig ser feliç». El vertader desafiament, però, seria mirar als ulls del

protagonista. «El personatge principal em va fer patir molt, en tant que està desequilibrat. Tot i això, em va resultar molt engrescador atorgar-li un punt de bogeria i retratar la seua mediocritat».

«Quan un calla, quan fa que no veu el morat d'una veïna, o apuja el volum del televisor per a no escoltar una pallissa, s'està convertint en còmplice»

I és que, igual que el poble, el protagonista acaba sent també còmplice necessari de la corrupció que envolta el seu entorn. Així, abandonarà la seua aspiració d'heroi i es barrejarà amb el fang no tant per falta d'honestedat sinó per sobra de desídia. D'alguna manera, serà també una de les tantes mans que han apujat el volum de la tele per a no escoltar la realitat, col·laboradores passives de la putrefacció social a la qual assistim. «M'al·lucina que existisquen prostitutes o, millor dit, clients. I que a ningú l'escandalitze. Per a mi forma part del maltractament. El protagonista sovintja els seus ambients per a rescatar-les, però en realitat només les pot salvar d'ell mateix», explica Joanjo.

La literatura com a salvavides

I enmig d'eixe esgotador nadar entre els bons sentiments i les males accions la literatura s'erigeix, una vegada més,

com a salvavides. «El meu personatge llig perquè els llibres li donen emocions que no troba en la vida. És a través de les seues lectures com tracta d'enganxar-se a una humanitat absent en la seua vida quotidiana». Ho explica a així a la novel·la: «Llegisc perquè busque estímuls, propostes, rastrege emocions que la relació amb Carme em regateja, que els viatges no em proporcionen i que amb la moto no vaig albirar mai. Llegisc per no ser un zombi, per solleva la meua humanitat». I tractarà d'imitar sense èxit els personatges de les novel·letes de l'Oest de Silver Kane, pseudònim de González Ledesma, que llegia el seu avi. Herois imperfectes que sovint defugien els conflictes fins que era inevitable, perquè la casualitat els feia estar en el lloc inoportú a l'hora incorrecta. Joanjo Garcia apunta que «hi ha una espècie d'homenatge a la literatura popular. A les novel·letes i els fulletons que llegia mon pare. Una lectura de consum que a mi em fa la impressió que ha desaparegut. Potser ha pres forma de *best-seller*, però en qualsevol cas és un producte molt més car i no és tan popular com eixe tipus de literatura que arreplegava un públic no necessàriament lector».

Però arribarà un moment en què la lectura no serà suficient, i caldrà canviar de vorera i estirar el fil del passat ploma en mà. «És a través de l'escriptura com el protagonista de la meua novel·la s'enfronta als seus fantasmes, aconsegueix alinear-los i els posa nom. Escriu perquè té ganes d'indagar les històries del poble i de la seua família, i les ombres que els són comuns». El mateix protagonista ho explica així: «Contra la recepta que em donen alguns amics de practicar esport

i tirar endavant m'obstine a girar-me d'esquena a l'avindre i capbussar-me a exhumar el meu passat, mastegar-lo lentament, digerir-lo a breus dosis i defecar-lo en forma de ficció sobre un personatge». Tot i això, al cabdell li quedaran uns quants nusos per desfer. «El passat és irrecuperable. Estic fart de llegir novel·les en les quals al final el protagonista acaba posant-ho tot en ordre. És impossible, això. El meu personatge no està disposat a assumir tot el seu passat», explica Garcia.

L'espai com a protagonista

En les novel·letes de l'Oest, tan presents en el llibre, la brevetat estava justificada perquè tothom coneixia la geografia i el paisatge devastat de l'escenari i el seu urbanisme de pobles d'un sol carrer de tavernes sorolloses. No calien grans descripcions injustificades que entrebancaren la narració. Una característica que

«Els fets no ocorren en el temps, sinó en els llocs. Per això, mentre existeix l'espai, existeix el passat».

comparteixen Silver Kane i el protagonista de la novel·la, que ho explica així: «Descriure? Descriure no és cosir adjectius, ni fer-los desfilar sobre la narració. Descriure és encertar, polir les arestes de les paraules, col·locar cada peça en el lloc exacte, encaixar cada matís. I no vaig tindre mai traça fent trencaclosques».

Una coincidència que inclouria també a Joanjo Garcia: «Per a escriure una novel·la que passe en el temps, hauria de saber descriure. I jo no ho domine, això. Com en les meues novel·les anteriors, en aquesta també he utilitzat un llenguatge molt directe i fluid. No m'he preocupat de trobar l'adjectiu més rebuscat. Els meus personatges es descriuen a ells mateixos a través de les seues accions».

I fugint de crear una novel·la que passe en el temps, Garcia aconsegueix el seu propòsit per tal que l'espai siga el protagonista, i no un mer escenari. «Una de les tesis que sosté la novel·la és que els fets no ocorren en el temps, sinó en els llocs. I els llocs guarden l'essència dels successos. I permeten a la gent reviure'ls. Mentre existeix l'espai, existeix el passat». El problema és que moltes vegades, quan tractem de buscar-lo, ja no el trobem. «En aquest país ens hem desvinculat del paisatge, l'hem destruït, n'hem creat un altre de nou i en l'operació ens hem carregat molts records. I és una autèntica llàstima. Perquè és en els espais on passen les coses. Entre altres coses, perquè el temps és mentida».

Joanjo Garcia (València, 1977) és l'última gran revelació editorial valenciana. En els darrers tres anys ha publicat quatre novel·les i s'ha embutxacat alguns dels premis literaris més importants del País Valencià. És historiador de carrera i activista per la defensa del valencià de devoció. I una jove promesa literària complida ja amb escriure.

El temps és mentida és una psicoanàlisi a la qual se sotmet el protagonista, on el psiquiatre és l'escriptura i el poble on s'ha criat el divan. Un poble d'eixos on aparentment no passa res... o, millor dit, on tot passa de portes endins.

Guanyador del Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira amb *El temps és mentida*, Joanjo Garcia s'ha incorporat amb força a una nova generació d'escriptors que cal seguir amb atenció.

Foto: Clara Berenguer

La passejadora de gossos

La passejadora de gossos, Premi de Novel·la Ciutat de València, és la novel·la fresca i intel·ligent amb què l'escriptor Francesc Bodí broda un somriure en el tapís irònic de l'actualitat. Manela és la jove desenfadada i vital que dona títol al llibre i que captiva el lector amb la seua manera de veure el món i amb les històries dels seus clients, supervivents quotidians que lluiten cada dia per no perdre les ganes de viure. A continuació, us n'ofereim un tast.

Em dic Manela i sóc passejadora de gossos. Tinc vint anys, estudie Filosofia i estic desenamorant-me, però això són figures d'un altre paner. Relacionat amb la meua professió, és clar. En aquesta vida tot està relacionat, com deien els presocràtics. Si no, per cert, la filosofia no tindria res a fer. Però ara vull centrar-me en la meua faceta professional. Sóc autònoma. Ja sé que des del punt de vista personal aquesta afirmació és una obvietat, o hauria de ser-ho. En l'aspecte laboral, en canvi, la cosa és més discutible. I no per falta de voluntat. M'explique. Vaig anar a la Tresoreria de la Seguretat Social. Em va atendre un homenet calb, amb la cara afuada, el nas llarg i ulleretes de presbícia. Va començar a arreplegar impresos de damunt del taulell, però quan li vaig dir a què em dedicava es

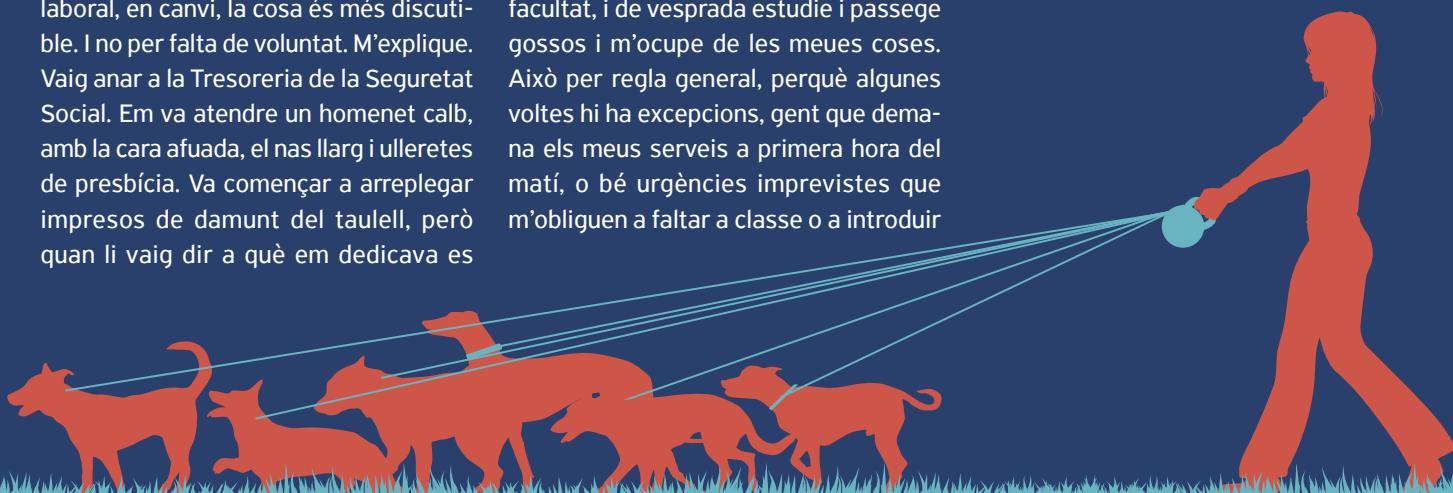
va abocar per damunt les ulleretes i es va quedar mirant-me amb una certa cara avícola. Sempre he pensat que aquesta classe d'ulleretes són com una barana per al balcó dels ulls. Aquells que no poden mirar-se el món per damunt dels múscles se'l miren per damunt les ulleretes. Xiuxiuejant i amb gest paternal em va dir que em desaconsellava donar-me d'alta perquè serien més les despeses que no els guanys. [...] De manera que vaig decidir treballar en negre. En realitat hauria de dir-se treballar en blanc. De fixar les coses per escrit, per exemple en un contracte, se'n diu posar les coses negre sobre blanc. I resulta que treballar en negre és treballar sense contracte. Misteris del llenguatge. En realitat ja ho estava fent, això de treballar en negre. Feia uns mesos que passejava gossos. Primer va ser per fer un favor a la veïna de sota. Després ella em va parlar del senyor Alegre, que també necessitava algú que li passejara el teckel que tenia. Aquest coneixia Gonçal. I així, a poc a poc, vaig haver d'organitzar-me. Ara tinc mitja dotzena llarga de clients fixos i alguns d'eventuals. De matí vaig a la facultat, i de vesprada estudie i passege gossos i m'ocupe de les meues coses. Això per regla general, perquè algunes voltes hi ha excepcions, gent que demana els meus serveis a primera hora del matí, o bé urgències imprevistes que m'obliguen a faltar a classe o a introduir

canvis en els meus afers domèstics. Tot plegat em permet guanyar al voltant de sis-cents euros al mes, i dic al voltant perquè les urgències són més cares, i també faig serveis especials, que tenen una tarifa diferenciada. Després cal restar costos ordinaris, com ara raspalls, bossetes per als excrements, utensilis per arreplegar-los, algun esprai antiparasitari. Algú pot pensar que exagere, que els gossos no fan tanta caca. Un a un potser no, però tots junts la cosa canvia. I no sempre l'estat de la qüestió és tan sòlid com caldria desitjar. [...] A pesar de tot, puc assegurar que de moment els meus ingressos nets no baixen dels sis-cents euros al mes. No nade de panxeta, però en tot cas són superiors a les meues despeses personals. I n'hi ha més coses: mane del meu treball i passege tot el que vull. Ja sé que Marx hi tindria molt a objectar, però a mi m'agrada passejar i sempre m'han agradat els gossos. L'economia no ho és tot. I, a més a més, ningú no podria imaginar-se la quantitat de coses que una aprén en aquesta faena. Hi ha dies que resulten més productius que tota una setmana de classes.

La passejadora de gossos

Francesc Bodí

Bromera, 2016

Itàlia reprén la paraula

Itàlia és cultura. Malauradament, durant anys ha viscut sotmesa a una deriva que, en molts casos, l'ha convertida en una caricatura de si mateixa. En els darrers anys, però, està demostrant ser un país molt viu, ple de matisos i amb molt a dir a la contemporaneïtat.

En el cas de la literatura, aquest nou viratge es reflecteix en la confluència de noms que engloben en si mateixos un univers –amb una sòlida trajectòria a les espatlles i una veu narrativa contundent– amb el de molts autors emergents compromesos amb el seu temps i la seua realitat, que captiven els lectors amb una narrativa fresca, elaborada i sensible. Els escriptors Dario Fo i Paola Predicatori, que tot just acaben d'incorporar les seues novetats al catàleg de Bromera, representen aquests dos vèrtexs de les lletres italianes dels nostres dies.

«Dario Fo i Paola
Predicatori representen
la confluència de veus
consolidades i autors
emergents de les lletres
italianes actuals»

Dario Fo o la cultura en estat pur

D'una banda, Fo engloba la imatge de la cultura combativa, la d'algué que ha fet de la llibertat la seua bandera. Dramaturg, di-

rector teatral i actor, va merèixer el Premi Nobel «per mantenir la dignitat dels oprimits». Símbol de la cultura revolucionària dels 60/70 a Itàlia, sempre ha fet un teatre compromés políticament i socialment. Les seues obres *Misteri Buffo* o *Ací no paga ni Déu!* (publicades en «Bromera Teatre») són dos exemples de la seua etapa més reivindicativa.

En els darrers anys, Fo ha aparcat l'activisme en les seues obres –però no en el terreny personal– per a abordar altres gèneres com la novel·la o l'assaig, amb els quals ha rememorat el seu passat, *País de faula*, o ha reivindicat figures de la història com és el cas de les més recents, *Lucrècia Borja*, *la filla del Papa* o *Un rei boig a Dinamarca*. Amb la primera, Fo ha sabut apartar l'escàndol que ha rodejat la figura de Lucrècia durant anys per a revelar-nos la humanitat i la veritat del personatge. Amb la segona i més recent, ens ha descobert la força d'un triangle amorós –entre Cristià VII, la seua esposa i el seu amant– per a trencar barreres i lluitar pel somni revolucionari que pretenia canviar el món. Força, compromís, lluita... defineixen aquest autor amb lletres majúscules, que crea i esdevé cultura encara ara amb vora noranta anys.

Una veu amb molt a dir

D'altra banda, trobem una autora novel·la, Paola Predicatori, que prové del món

Un rei boig a Dinamarca

Dario Fo

Trad. Enric Salom

Bromera, 2016

El teu cos és ara una illa

Paola Predicatori

Trad. Albert Pejó

Bromera, 2016

editorial i que amb només dos títols ha sabut guanyar-se el reconeixement de crítica i públic. Predicatori ha demostrat amb solvència que, amb un estil discret i elegant i una veu única, sap connectar amb els joves i alhora acostar el seu univers a tots per a reflexionar, independentment de l'edat, sobre la vida. Si Alessandra colpia per la seua maduresa per a parlar sobre la força dels sentiments, del bé i del mal en *Un hivern a Zerolàndia* –el debut de l'autora, també a Bromera–, Ascanio ens sorprén ara en *El teu cos és ara una illa* amb els sentiments contradictoris que inunden l'adolescència, fruit de la recerca de la individualitat.

Les seues obres ens conviden a pensar sobre el nostre lloc en el món alhora que parlen de les relacions entre generacions, de la família, dels secrets, dels clixés, però també de la valentia, de la força de l'amor, de l'amistat incondicional... En definitiva, estem davant d'una autora amb una prosa acurada, que busca alhora la paraula justa per a cada passatge que evoca i els silencis, dels quals emergeix la seua força narrativa.

Itàlia torna a prendre la paraula. El país va camí de reconciliar-se amb els seus referents i, al mateix temps, esperona noves veus per a fer-se un lloc entre els grans. Parem l'orella, doncs.

A més de Fo i Predicatori, Itàlia i la seua literatura tenen una presència important en el catàleg de Bromera amb noms com Andrea Camilleri i Erri De Luca, entre altres.

dóna-li la
BENVINGUDA
a la
PRIMAVERA
amb els millors
PRODUCTES
DE LA TERRA

terra valenciana

www.terravalenciana.com

Una breu història del Premi Man Booker

La novel·la *Una breu història de set assassinats*, del jamaicà Marlon James, ha rebut el Premi Man Booker en l'última edició, la de 2015. Aquest guardó, que es concedeix a una obra escrita originalment en anglés i publicada al Regne Unit, és un dels més importants de les lletres angleses i, en conseqüència, un dels més destacats del panorama internacional. Des de la primera convocatòria l'any 1968, l'han rebut autors clau de la narrativa del segle xx, entre ells alguns premis Nobel, com ara V. S. Naipaul, William Golding o J. M. Coetzee.

Més enllà del reconeixement de l'Acadèmia Sueca, una ullada a la nòmina del Man Booker demostra l'encert d'un jurat que ha contribuït a donar un impuls definitiu a autors emergents o consolidats. Si fem una mirada retrospectiva, no podem deixar d'esmentar escriptores i escriptors com Bernice Rubens, Iris Murdoch, Kingsley Amis, Ian McEwan, Julian Barnes, Eleanor Catton o Margaret Atwood (de qui Bromera publicà *L'any del diluvi*). A més a més, ha assolit un singular equilibri entre la qualitat literària de les obres guardonades i la seua accessibilitat per al gran públic. Prova d'això són les adaptacions cinematogràfiques de títols com *El que resta del dia*, de Kazuo Ishiguro, *El pacient anglés*, de Michael Ondaatje, o *La vida de Pi*, de Yann Martel.

Una antiga empresa d'alimentació

Durant dècades, el premi es coneixia tan sols com el Booker, no per cap

relació etimològica amb els llibres, sinó pel seu mecenes original, la companyia Booker-McConnell. Fundada al segle xix, és l'empresa d'alimentació més important del Regne Unit; durant els anys 60, es reorientà cap a activitats culturals en el marc d'una política d'imatge lligada a la millora de les condicions laborals als camps sucres de la Guaiana.

L'any 2002 el fons d'inversió Man es convertí en el patrocinador principal de la Booker Prize Foundation. Curiosament, el senyor James Man, fundador de l'empresa fa més de dos-cents anys, també es va enriquir gràcies al comerç del sucre,

«El Premi Man Booker és un dels més importants del panorama internacional i genera una gran expectació mediàtica durant mesos»

uns antecedents que, si més no, poden semblar irònics als ulls de persones que, com Marlon James, procedeixen d'antigues colònies britàniques on aquest cultiu fou tan important, no sempre en benefici de la majoria de la població. De fet, quan John Berger va rebre el premi en 1972, criticà durament la trajectòria de Booker-McConnell al Carib i donà la meitat dels diners del premi al moviment britànic dels

Gonçal López-Pampló ■ Panteres Negres, en una mena de compensació simbòlica cap als descendents de l'opressió colonial.

Bromera i el Man Booker

Al marge d'aquestes interioritats, cal insistir en l'enorme qualitat de les obres que, des de fa més de quaranta-cinc anys, ha reconegut edició rere edició un jurat integrat sempre per crítics, professors i escriptors d'immens prestigi. No podem oblidar, d'altra banda, que el Man Booker genera una gran expectació mediàtica durant mesos: primer es coneix el nom del jurat, després una llista amb els títols preseleccionats (*longlist*) i, en acabant, els finalistes (*shortlist*), entre els quals hi haurà la novel·la triomfadora, que s'anuncia a l'octubre, poc abans de la Fira del Llibre de Frankfurt.

Edicions Bromera, en l'any del seu 30é aniversari, continua apostant per la incorporació al seu catàleg d'obres internacionals, i és per això que publica el darrer Premi Man Booker, *Una breu història de set assassinats*. «L'Eclèctica» es confirma així com una col·lecció de narrativa de referència en el nostre àmbit, capaç d'integrar altres títols reconeguts amb el Man Booker (*El mar*, de John Banville, o *Els fills de la mitjanit*, de Salman Rushdie, que a més va ser el Best of Bookers, el millor de les primeres quaranta edicions del Man Booker), el Goncourt (*Ens veurem allà dalt*, de Pierre Lemaitre) o, pròximament, l'Strega (*La ferocitat*, de Nicola Lagioia).

Marlon James:

«Tots els paradisos tenen una cara oculta»

Amb la seua tercera novel·la, *Una breu història de set assassinats*, Marlon James ens endinsa en la part més fosca de la història jamaicana recent. Hàbilment teixida per abastar dècades i continents, i poblada per personatges ben diversos –assassins, narcotraficants, periodistes i, fins i tot, fantasmes–, l'obra explora una època inestable i perillosa i les seues conseqüències sagnants: des dels barris pobres del Kingston dels 70 o el *crack* dels 80 a Nova York fins a la Jamaica més radicalitzada dels 90. La història silenciada com a teló de fons i un personatge sense nom propi però que reconeixem com a Bob Marley serveixen a James com a punt d'unió per a bastir la novel·la guardonada amb el pres-

tigiós Premi Man Booker, que reconeix el millor títol de l'any en llengua anglesa. Marlon James s'ha convertit en el primer jamaicà a posseir aquesta distinció. *Una breu història de set assassinats* és un relat heterogeni que mescla diferents gèneres, com ara el *thriller* polític, la biografia oral i el clàssic relat policíac, per tal de confrontar la història mai revelada de la Jamaica de finals dels anys 70, de l'intent d'assassinat de Bob Marley i de les batalles clandestines que es lliuraven al país en aquells temps.

Escriure sobre el costat fosc del paradís

Molts escriptors de les illes del Carib, que pertanyen a l'anomenada *West Indian Literature*, comparteixen una predilecció per temes relacionats amb la identitat, l'etnicitat i la diàspora. A més, intenten reflectir amb la llengua el passat colonial dels seus països, fent ús de diferents dialectes criolls que situen el lector en un temps i un espai concret. Marlon James també fa ús d'aquest

llenguatge localista, per la qual cosa es va haver de documentar de manera intensa sobre la varietat diacrònica de la llengua usada als anys 70 als barris més desfavorits de Kingston. Pel que fa a les grans temàtiques esmentades, però, James opina que «la literatura caribenya no necessita

el colonialisme o l'imperialisme per tal d'erigir-se amb una veu pròpia, sinó que ha de tenir més confiança en ella mateixa». En aquest afany d'allunyar-se dels grans temes postcolonials, l'última novel·la de Marlon James s'apropa al costat més fosc

«Volia recuperar la part fosca de la història que no se'ns va contar»

de la història recent de Jamaica ja que, segons afirma l'autor, «hi ha alguns aspectes de la nostra història i la nostra societat que als jamaicans no ens agrada tractar, com ara la política, la violència o la por que provocaven les bandes organitzades. Volia recuperar la part de la història que no se'ns va contar o que se'ns va contar d'una manera diferent». Segons James, no resulta comú novel·lar sobre llocs on resideix la por i el dolor, tot i que resulta imprescindible mostrar que «tots els paradisos tenen una cara oculta».

Les veus dels personatges

Resulta impressionant la quantitat de personatges que trobem a la novel·la, més d'una trentena, i també la complexitat amb què són descrits, especialment els més dolents. És especialment atractiu el fet que són els mateixos personatges els qui conten la història, sense la necessitat d'un narrador extern. Segons ens conta el mateix James, «abans de pensar la

© Jeffrey Skemp

Marlon James, el primer jamaicà a guanyar el Man Booker, trenca motlles amb el seu estil.

Una breu història de set assassinats

Marlon James
Trad. Ramon Monton
Bromera, 2016

història, vaig pensar els personatges. En veritat, la història no ha estat escrita de manera lineal, sinó que una vegada vaig tenir els personatges vaig pensar: d'acord, i on està la història? No tenia en ment escriure una novel·la, sinó una sèrie de relats breus, i el personatge de Bob Marley va ser una coincidència. Vaig veure que Bam-Bam estava obsessionat amb ell i vaig descobrir que la resta de personatges també n'estaven relacionats d'alguna manera directa i, doncs, Marley es va convertir en el punt en comú, l'excusa perfecta per a unir-los a tots».

«Bob Marley es va
convertir en el punt
en comú, l'excusa
perfecta per a unir
les històries de tots
els personatges»

D'una manera extraordinària, James esborra també la dualitat de personatges negres enfront de personatges blancs que validen i legitimen aquests primers. Els personatges blancs són estrangers que es troben a Jamaica en un temps concret: «La raó per la qual trobem aquests individus a la novel·la és perquè l'any 1976 Jamaica anava molt més enllà de les seues pròpies fronteres. Si no, no hi serien. 1976 representa un episodi violent de la nostra història, és la història de Bob Marley, la d'un procés electoral i també la de la Guerra Freda, així com la de la popularit-

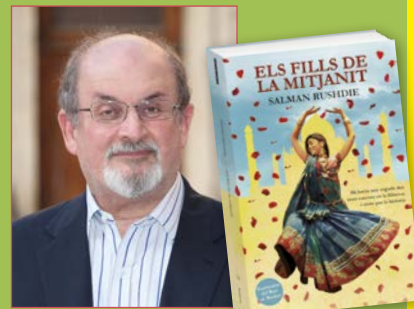
zació de les drogues. Aquest és el context en què habiten els meus personatges».

Una novel·la sobre la masculinitat

Tot i la multiplicitat de personatges, ens sobta el fet que les dones es troben molt estereotipades a la novel·la: esposes, mares, amants o dones tan atractives com ximples. Ens preguntem si, en realitat, resulta complicat atorgar altres papers a les dones que habiten la societat invisible. Marlon James ens explica que aquesta no és una novel·la de dones, a diferència de la seua anterior novel·la (*The Book of Night Women*). En *Una breu història de set assassinats*, l'autor està interessat en els arquetips masculins i com aquests estaven representats a la Jamaica dels anys 70 i també a l'actual. «Es tracta d'un llibre sobre músics i assassins, que són els dos arquetips actuals de masculinitat a Jamaica». L'escriptor vol deixar clar que, més que un llibre sobre homes, «ens trobem davant d'un llibre sobre masculinitats i, especialment, sobre els ideals de masculinitat existents a la societat jamaicana». Per això resultava tan important introduir un personatge homosexual com és Weeper, i també un personatge com Nina Burgess, que resta definida a les esclatxes del poder masculí exercit sobre ella.

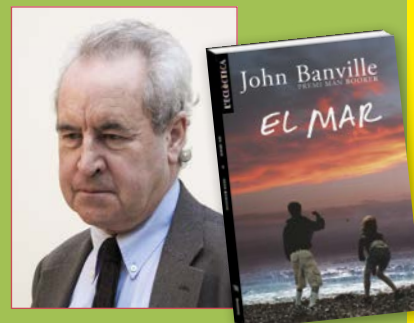
Tot plegat ens trobem davant una novel·la calidoscòpica, agosarada i interessant, que supera les etiquetes del gènere postcolonial i que s'endinsa, de la mà d'una multiplicitat de personatges, en uns fets històrics colpidors i en les seues conseqüències més enllà de l'illa caribenya.

ALTRES AUTORS «MAN BOOKER» A BROMERA

Salman Rushdie

La seua novel·la *Els fills de la mitjanit* no sols va guanyar el Man Booker de 1981, sinó també el Booker of Bookers el 1993 (el millor Man Booker de les 25 primeres edicions) i, el 2008, The Best of the Booker (el millor Man Booker de les 40 primeres edicions). Aquesta novel·la és un retaule èpic i apassionant de l'Índia ple a parts iguals d'elements màgics i de sàtira política. A més, ha publicat *L'encantadora de Florència*, novel·la seductora i increïble, i dues obres juvenils plenes de fantasia: *Haroun i el Mar de les Històries* i *Luka i el Foc de la Vida*.

John Banville

Va guanyar el Premi Man Booker 2005 amb *El mar*, una novel·la sublim i commovedora que reflexiona sobre el pas del temps i sobre la mort. Des d'aquell moment, l'aposta per la seua obra, qualificada per la crítica internacional com la prosa més elegant i exquisida en llengua anglesa, ha donat com a resultat les onze obres publicades a «L'Eclèctica». D'una banda, les que signa com a Banville –*La guitarra blava*, *Llum antiga*, etc.– i d'una altra, les de gènere negre que signa com a Benjamin Black –*Ordres sagrades* i *La rossa dels ulls negres*, entre altres.

BRbikes

bicicletes urbanes i elèctriques

Especialistes en:

**Bicicletes, complements,
recanvis i molt més a
www.brbikes.es**

Alcalde Reig, 5 (enfrent del Pont del Regne o de les Gàrgoles) • 46006 València • Tel. 963 819 047 • info@brbikes.es • www.brbikes.es • [f brbikesvalencia](https://www.facebook.com/brbikesvalencia)

SUBSCRIU-TE A MÈTODE
i aconsegueix el teu regal!

www.metode.cat

Preu Subscripció anual (4 números l'any): 25€ per a Espanya, 40€ per a l'estranger

‘Botifarra’ de prop

Pep Gimeno ‘Botifarra’.

El cant de la terra

Edició a càrrec de

Joan Olivares i

Josep Vicent Frechina

Bromera, 2016

Un dels revulsius culturals més importants dels darrers anys en terres valencianes ha sigut, sense cap mena de dubte, la irrupció pública del cantador Pep Gimeno *Botifarra*. Botifarra ha protagonitzat un fenomen popular insòlit per les dimensions de la seua incidència social i per la transversalitat del seu abast: pocs artistes valencians contemporanis poden presumir d'haver concitat un reconeixement tan ampli i tan poc segmentat.

En un país desvertebrat culturalment, amb la llengua qüestionada en la seua mateixa naturalesa, amb unes institucions hostils –o indiferents en el millor dels casos– cap a tota producció cultural d'expressió valenciana i amb una societat on encara supuren les ferides de la contesa identitària preautonòmica, l'aparició d'una figura intrínsecament conciliadora com la de Pep Gimeno *Botifarra* suposa un punt d'inflexió d'una transcendència que ens atreviríem a qualificar d'històrica.

El «fenomen Botifarra»

Segurament, podríem atribuir l'èxit popular de Botifarra a la confluència de molts factors diversos. Tanmateix, bastaria un petit escrutini d'aquests per a localitzar-hi, ocupant un lloc preeminent, la mare dels ous de qualsevol fenomen d'aquesta mena: una sincronia molt precisa entre l'oferta i la demanda. La so-

El llibre incorpora
un CD amb les cançons
més representatives
de Pep Gimeno i que
inclou també quatre
peces noves

cietat valenciana –i, més concretament, el sector valencianoparlant– està molt necessitada de mecanismes d'identitat col·lectiva aptes per a tots els públics, que no puguin inscriure's en el marc dels conflictes passats i que no generen prevencions entre els usuaris potencials. La proposta musical de Botifarra encaixa perfectament en aquest perfil. D'una banda, es fonamenta sobre una matèria primera tradicional; però no procedeix d'una tradició perduda entre les boires romàntiques d'un passat idealitzat, sinó que arriba lliurada per perso-

Josep Vicent Frechina ■

nes amb noms i cognoms que el mateix cantador s'encarrega d'invocar en cada concert fins a fer-les ben nostres. I de l'altra, Botifarra ens ho serveix amb una veu plena de musicalitat autòctona i, per tant, de credibilitat; amb una rondalla on l'acomboien alguns dels millors músics de corda del país; i amb un imbatible carisma escènic, fruit de la seua autenticitat personal i de la convicció amb què assumeix la responsabilitat de transmetre un corpus cultural que s'estima en cos i ànima. Aplaudir Botifarra esdevé, per tot això i primer que res, un reconfortant exercici d'autoestima, fet que explica el rebombori que recorre de dalt a baix el país i que ja coneixem com a «fenomen Botifarra».

El millor Botifarra en un llibre-CD

Aquest volum, escrit a dues mans, pretén acostar-se ben a prop a tal fenomen aprofundint en la fascinant personalitat del cantador xatívi –en la part que signa Joan Olivares– i analitzant a fons la seua producció musical –responsabilitat que ha recaigut en l'autor d'aquestes ratlles. Completa l'edició un CD que conté una antologia de l'obra de Pep Gimeno *Botifarra* des dels seus orígens en el grup Sarau fins a l'actualitat, amb quatre peces inèdites enregistrades expressament per a l'ocasió: una magnífica porta d'entrada per a neòfits a l'univers estètic de Botifarra i un impagable regal per als seus innumbrables seguidors.

El carismàtic 'Botifarra' és el símbol d'una resistència que uneix i deixa de banda el ressentiment.

La màgia de les xifres

La teua àvia és una crack de les mates
Joan Olivares
Bromera, 2016

Beatriz Tortosa ■

Els experts apunten diversos motius pels quals les matemàtiques o les assignatures relacionades amb les ciències exactes s'han creat una mala fama en l'àmbit escolar. Quines són les causes del rebuig per part de tants alumnes? Potser és provocat per la metodologia emprada, per la dificultat que implica el pensament abstracte o per la barrera que crea la mateixa paraula *problema*. Tanmateix, la quotidianitat està plena de *mates* i de ciències, tot i que de vegades costa adonar-se que anar a la platja o fer una passejada per la muntanya és coneixement del medi i que anar a comprar llepolies també requereix una operació matemàtica. Millor encara, caldria preguntar-nos quin paper tenen les matemàtiques en la tecnologia que a hores d'ara envolta la nostra vida.

D'altra banda, de vegades a l'escola hi ha una distància notable entre el camp de les matemàtiques –i la ciència en general– i els llibres de ficció. La lectura s'associa a assignatures de llengua –hi ha llibres de lectura en l'assignatura de valencià, en la de castellà, en la d'anglès–, però per què no llegim també bones històries on les xifres estiguen presents?

Les matemàtiques són tan avorrides?

Plantejat el problema, busquem una solució i esbrinem si les matemàtiques són la meitat d'avorrides de com les pinten. Joan Olivares aconsegueix descobrir-nos en *La teua àvia és un crack de les mates*, no sols que les operacions matemàtiques poden ser entretingudes, sinó sobretot molt útils per a la vida diària; i fins i tot necessàries per a resoldre els misteris de la vida d'un xiquet d'onze anys. Aprendre la taula de multiplicar amb un simple moviment de mans o evitar un problema tan gran com que ta

mare es quede sense feina, tenen una solució matemàtica. I tot això, gràcies a una iaia molt peculiar –l'àvia Balbina– i una parella de xiquets d'onze anys, Valeri i Elvira, que escolten bocabadats les històries d'una dona viatgera amb memòria d'elefant. Les històries, llegendes i rondalles que els conta tenen els nombres com a protagonistes –siga els nombres naturals, les fraccions o els percentatges–, i es resolen sempre d'una manera més senzilla i divertida del que imaginem. Joan Olivares –escriptor, llicenciat en Física teòrica, professor de

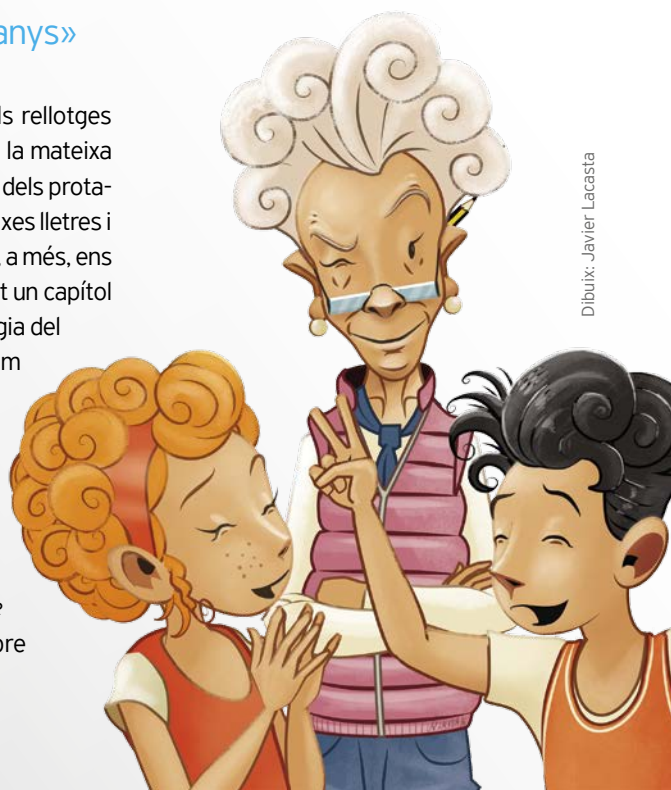
«Olivares ens descobreix que les matemàtiques poden ser divertides, útils i també clau per a resoldre els misteris de la vida d'un xiquet d'onze anys»

matemàtiques i apassionat dels rellotges de sol– ens convida a jugar, de la mateixa manera que ell juga amb el nom dels protagonistes, Elvira i Valeri, les mateixes lletres i amb un significat distint. L'autor, a més, ens regala en les últimes pàgines tot un capítol ben interessant dedicat a la màgia del número 9, perquè ens convertim en uns autèntics *cracks* davant les amistats i la família.

Ficció i ciència en una col·lecció

La teua àvia és una crack de les matemàtiques és el nou llibre

d'«El Club de la Ciència», una col·lecció que es caracteritza per l'amenitat i per l'ensenyament pràctic de les ciències naturals, les matemàtiques, la física, etc. Personatges com Morgana, el senyor Cantalombardi o l'àvia Balbina ens ensenyen que les ciències naturals o les matemàtiques poden ser tan divertides com sorprenents. Aquesta col·lecció trenca les barreres establertes i ens parla de qüestions científiques, del medi, de les matemàtiques, a través d'una història on els xiquets són els protagonistes. En definitiva, els llibres d'«El Club de la Ciència» acosten els coneixements matemàtics o de la natura, fins i tot, als xiquets menys inclinats a aquestes assignatures. A més, enriqueixen la ment dels adults amb una altra visió, no sols més atractiva, sinó fins i tot màgica dels nombres. Mai és tard per a aprendre!

Dibuix: Javier Lacasta

Algunes nits em sorprenen

No és fàcil transmetre l'estima per la lectura en un text tan breu com el que exigeixen les bases del Premi Llegir de la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura. No obstant això, Lola Moreno Lozano, professora de Llengua i Literatura en secundària i batxillerat i guanyadora de l'edició 2015, aconsegueix fer-ho en aquest apassionat escrit que us convidem a llegir, ple de confessions, clàssics literaris i amor profund per la literatura.

Algunes nits em sorprenen, vénen a visitar-me quan menys m'ho espere, i jo els ho agraiïsc infinitament. No sé com ni quan va començar la màgia, però dorm millor ara que sé que, potser, m'acompanyaran. Entren sense que me n'adone, s'esmunyen per alguna esclatxa oberta i prenen els meus somnis de la mà. Jo em deixo guiar.

La seua presència acarona els records, calma l'ànima. Les seues veus són inspiració i treball. Em sent afortunada, triada per ells.

Vénen i a cau d'orella em xiuxieugen tendres paraules d'ànim i comprensió. Vicent Andrés Estellés, Ausiàs March, Enric Valor... Tots m'avisen dels perills de la vida, de la traïció amagada sota l'aparença de desitjos. I jo els parlo, els conte aquelles coses que de vegades no gosem dir a ningú més, emparada en la sensació de confiança que desprenen. Em comprenen, m'escolten sense pressa, m'aconsellen des de tantes pàgines escrites a sang i lletra.

—No desesperes, la vida pot colpejar, ser injusta, fer mal; però l'amor, la passió, la justícia, el reconeixement, també arriben. Si et costa creure-ho, sempre tindràs les nostres pàgines.

Creue la frontera. M'atrevisc i els parlo de tu a tu, amb aquella confiança que do-

nen els secrets compartits amb esperits en mitat de la nit:

—Enric —li dic directament—, no saps quantes vegades he desitjat colar-me entre les línies d'alguna rondalla i viure mil aventures junt a Esclafamuntanyes, o acompanyar a Teresa en el seu viatge a *El castell d'Entorn i no Entorn*, o tindre la paciència de Rosella en *Les velletes de la Penya-Roja*, o la valentia i la intel·ligència de Jaumet en *La mare dels peixos*.

—Vicent —continue ja del tot immersa en l'atreviment—, com he envejat la teua senzillesa i elegància per a parlar de l'amor i de la guerra, de la vida i de la mort. Llegint-te he pogut sentir la força del meu amant empenyent-me contra un mur de desig, he somniat que les millors cames de València eren les meues, fins i tot, he visitat la ciutat de meravelles sense moure'm del lloc. Anhele eixe poder de paraula i metàfora.

«Vénen i a cau d'orella
em xiuxieugen
tendres paraules d'ànim
i comprensió.

Vicent Andrés Estellés,
Ausiàs March,
Enric Valor...»

—I què et diria a tu, reconegut Ausiàs, pare de la nostra poesia? Sense els teus versos els que amem, patim, dubtem, lluitem... seríem orfes. Segur que tu no ho saps, però dubte que alguna vegada hages recorregut el camí dubtós per la mar sol. Sempre t'hem acompanyat, nosaltres, els que vivim les paraules d'una altra manera, els que confiem en la màgia de la lectura.

Lola Moreno Lozano ■

Els es van mirar entre si, segurs en l'experiència dels anys, de la vida i de la mort. Pobra somniadora d'impossibles!, degueren pensar. Suppose que, d'alguna manera, els vaig tocar el cor, perquè tots tres, com els esperits literaris que viatgen junts a través del temps per avisar algú del perill, o per recordar-li un passat millor, em van recomanar:

—Continua imaginant situacions, continua compartint aquells records que acompanyen les nits de solitud que vius. Ix a la vida, escampa les paraules que a tu et conforten perquè la resta, els que t'escolten des de les taules cada dia entre quatre parets, compreguen que els seus sentiments van ser els nostres; que l'amor, l'amistat, la traïció, la guerra, la mort, la pau, la desesperació, la tristesa... són i seran. I que, si de veritat volen tindre companyia i sentir-se lliures, només han de fer una cosa: llegir.

**Espai elaborat per la
Fundació Bromera per al
Foment de la Lectura.
www.fundaciobromera.org**

Economia pràctica que desperta consciències

Economia per a un
futur sostenible
Vicent Cucarella
Bromera, 2016

Lluís Miret ■

Deia Joan Robinson, una gran economista dels anys trenta, que «la millor raó per a aprendre economia és perquè els economistes no t'enganyen». I és que l'economia és una ciència interessant i complicada, on els models i les matemàtiques exerceixen un paper clau, però on, alhora, darrere de les fórmules, gràfics i models hi ha una lògica, discussió i, sobretot, molta ideologia. Per tant, l'alumne ha de conèixer els continguts marcats pels plans d'estudis i dominar determinats procediments matemàtics, però això és prou? Es pot treballar una actitud crítica i responsable a partir de l'economia? Jo crec que sí. De fet, crec que és una de les matèries més indicades per a fer-ho. Ara bé, es pot treballar una actitud crítica i responsable a partir dels actuals manuals d'economia? Això ja està més agre.

Economia en un format diferent

En aquest sentit, *Economia per a un futur sostenible* parteix de l'avantatge de no ser un manual d'economia. Per a començar, no té fórmules ni gràfics, l'autor només es val del llenguatge, i damunt, d'un llenguatge senzill i entenedor, articulat en forma de diàleg entre un adult i un jove.

La primera part del llibre és un curs introductori a l'economia sense nombres ni gràfics; la segona part, una mirada econòmica a temes imprescindibles i de gran actualitat: l'ecologia, la sostenibilitat energètica, el consum responsable, el decreixement, el repartiment del treball...

El que trobe més interessant és que, igual que passava amb l'anterior llibre de Cucarella, *El finançament valencià, de la submissió al canvi necessari*, de nou l'au-

tor no tracta d'enganyar ningú amb una falsa neutralitat. Ja des del mateix títol, *Economia per a un futur sostenible*, deixa clara la intenció. I és que hi ha temes en els quals no es pot ser neutral, sobretot quan el que hi ha en joc ja no és el benestar, sinó la simple supervivència de les futures generacions. I molt menys quan el que amenaça el nostre planeta no és una espècie invasora o una ideologia malvada i poderosa, sinó el mateix egoisme i la nostra ceguera. Davant aquesta perspectiva, cal prendre partit, cal aspirar a

«Aquest llibre és una visió alternativa a la que trobem en el típic manual i on descobrim que l'economia és una ciència viva que serveix per a analitzar reptes actuals, com ara assolir un futur sostenible»

despertar consciències, però cal fer-ho sense caure en eslògans buits i arguments banals. I com que l'objectiu no és que el discurs esdevinga una successió catastrofista farcida de queixes i plors, el llibre finalitza amb una tercera part que inclou la breu descripció d'iniciatives econòmiques i socials que van en la línia de transformar el món transformant l'economia. O el que és el mateix, transformant el nostre compor-

tament individual i el de la nostra societat.

Bones explicacions per a totes les edats

L'economia pot arribar a ser apassionant, si saps de què estan parlant-te. En aquest sentit, aquest llibre és una visió alternativa i/o complementària a la que l'alumne trobarà en el típic manual. L'economia és una ciència viva que serveix per a analitzar els reptes actuals, i òbviament assolir un futur sostenible és el gran repte de la nostra generació.

Bona part del debat sobre la sostenibilitat està farcit de temes i plantejaments econòmics, però és mentida que facen falta matemàtiques o nocions de teoria econòmica per a entendre'ls. Només cal interès i bones explicacions. Aquest llibre va en aquesta línia, la de despertar l'interès de la gent per l'economia –no només estudiants d'economia, sinó també ciutadans amb curiositat tinguen l'edat que tinguen– i la de donar bones explicacions a l'abast de tothom.

Després de l'èxit d'*El finançament valencià, de la submissió al canvi necessari*, Vicent Cucarella continua demostrant que l'economia pot ser molt més accessible del que ens pensem.

Gel i foc en el tron de la literatura fantàstica

El drac de gel

George R. R. Martin

Trad. Emma Piqué

Bromera, 2016

Bernat Bataller ■

La narrativa fantàstica viu un moment extraordinari. Quan molts amants del gènere pensaven que no podia haver-hi res més després de J. R. R. Tolkien i la seua trilogia d'*El senyor dels anells*, l'èxit aclaparador de George R. R. Martin ha obert una nova època daurada del gènere. I és que Martin, a més de coincidir amb Tolkien amb una doble R en el nom, actualment comparteix amb el creador dels *hobbits* el tron de la literatura fantàstica.

L'impuls de *Joc de trons*

I justament de trons va la qüestió. Més concretament, de *Joc de trons*, nom amb el qual s'ha adaptat a la televisió *Cançó de gel i foc*, la saga de novel·les iniciada el 1996 per Martin. No descobrirem res nou en destacar que bona part del fenomen es deu, precisament, a la molt recomanable sèrie produïda per HBO, i al boom de les sèries que vivim actualment. Tal com va passar amb la trilogia de Tolkien, la transició del paper a la pantalla ha permès al gran públic descobrir –tant als aficionats més exigents com als qui habitualment han fugit d'aquest gènere– l'extraordinari univers que Martin ha creat. O millor dit, que encara està creant, ja que, a hores d'ara, només hi ha publicades cinc de les set obres que està previst que componguen aquesta monumental saga.

Però com tantes vegades passa en comparar els dos formats, si bona és la pel·lícula (en aquest cas, la sèrie), millors són encara els llibres. Endinsar-se en l'univers de George R. R. Martin és un plaer per a tots els sentits. Escenaris, personatges, diàlegs, trama argumental... tot és superlatiu en aquesta saga èpica, on

els elements fantàstics configuren el marc espacial i temporal on es desenvolupa la història, però sense ser-ne els protagonistes principals.

Una altra perspectiva del món fantàstic de Martin

Amb *El drac de gel* tenim ara l'oportunitat de conèixer des d'un altre punt de vista l'escenari on tindran lloc els fets narrats en *Cançó de gel i foc*. Escrit el 1980, és un magnífic tast per a descobrir molts dels ingredients que després desenvoluparà a bastament Martin en la seua saga èpica.

«*El drac de gel*
agradarà a lectors de
totes les edats, que
descobriran molts dels
ingredients que després
es desenvolupen en la
saga inspiradora de
Joc de trons»

Situada al continent de Ponent, *El drac de gel* narra la història d'Adara, filla de l'hivern, nascuda durant la pitjor gelada que es recorda. Adara gaudeix amb el fred, perquè amb aquest arriba el drac de gel, una criatura mítica i escorredissa, temuda per tots, amb la qual manté una estranya amistat i amb qui pot volar i sentir-se lliure. Però a Ponent hi ha altres dracs, els temibles dracs de foc. I a Ponent sempre hi ha lluita...

Ens trobem, així, amb els primers esbossos dels enfrontaments entre el gel i el foc que caracteritzen l'obra de Martin, però plantejats ací d'una manera senzilla i poètica, amb unes pinzellades breus que deixen l'espai obert a la imaginació. I parlant d'esbossos i de pinzellades, mereixen una menció especial les il·lustracions de Luis Royo, que adornen pràcticament cada pàgina. L'artista de Terol, considerat un dels millors il·lustradors del gènere de tot el món, ha aconseguit contraposar magníficament la fragilitat de la protagonista amb la força salvatge del drac, atorgant així a l'edició un sabor i un nivell extraordinaris.

Podem concloure, per tant, que *El drac de gel* és un relat que agradarà a lectors de totes les edats, tant als joves que busquen una història plena d'imaginació i fantasia com als lectors adults, pels seus valors universals, i als seguidors més fidels de Martin, que trobaran una edició de col·leccionista on descobrir els inicis de la saga i aprofundir encara més en els seus secrets.

Dibuix: Luis Royo

Amb les il·lustracions de Luis Royo, aquesta novel·la esdevé un passaport molt atractiu per a explorar l'univers de George R. R. Martin.

Codis negres d'honor i sang

La mèdium
Silvestre Vilaplana
Bromera, 2016

La venjança dels Panteres Negres
Gemma Lienas
Bromera, 2016

Vicent J. Climent ■

La literatura denominada juvenil ja fa molt de temps que perdé la seua innocència. Com a mostra, dues novetats per a aquesta primavera, que colpegen i colpeixen alhora. Dues històries addictives que tracten de perseguïdors i perseguits, de víctimes i botxins, i on la mort s'hi percep propera, sense tabús.

L'atac de la pantera

Una ganivetada directa, freda i precisa, així és *La venjança dels Panteres Negres*, l'obra amb la qual Gemma Lienas ha aconseguit el XX Premi Fundació Bancaixa de Narrativa Juvenil.

L'autora ens ofereix un retrat cru i descarnat de la cara B de la nostra societat, la de les bandes juvenils, que obliga el lector a demanar una treva constant davant la incessant allau de realitat que l'impacta amb la lectura de cada nou paràgraf.

Una història que funciona, per molts aspectes i per tots alhora. Una estructura fragmentària on tot encaixa, un narrador que es dilueix, que passa inadvertit davant la profunditat i la força de cada personatge i de la història que hi arrossega, i un ritme narratiu que s'ajusta com l'anell al dit a aquest cant elegíac protagonitzat per una legió d'adolescents desenfeinats i d'adults desencantats que enfilen, un cop més, el camí de la derrota.

Gemma Lienas basteix una descripció minuciosa i ben fonamentada d'un ecosistema perifèric protagonitzada per un antic membre de la banda que retorna a casa per soterrar la seua mare, el despietat líder

que es disposa a executar una sentència de mort que fa mesos que ja està signada i un veterà inspector de policia que creu en una justícia que encara pot ser poètica.

Es tracta d'uns personatges que transiten d'esma a ritme de *reggaeton* i *bachata* per una geografia paral·lela farcida d'inhòspits habitatges, d'atmosferes casolanes carregades de bafarades d'alcohol, on les fronteres de la nació no van més enllà del compliment innegociable de codis d'honor i dels manaments capriciosos del cap de la banda. La desertió no s'hi concep i la delació és castigada amb la màxima pena.

Un retrat d'una versemblança esfereïdora de víctimes que s'arrosseguen per un determinisme social i d'herois quotidians que intenten deslliurar-se'n.

«La col·lecció
“Espurna” incorpora
dues històries addictives
de perseguïdors i
perseguits, de víctimes
i botxins, i on la mort
s'hi percep propera,
sense tabús»

L'eco de la mort

La mort ens iguala, és inevitable i impredictible. Però no per a tots. Leiza, la protagonista de *La mèdium*, és una nena desconcertant que no pot fugir de la mort

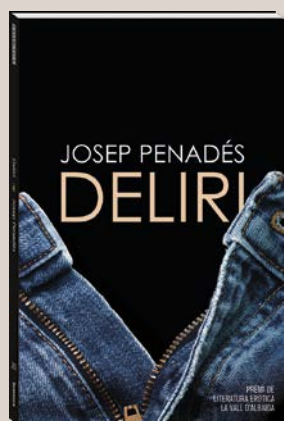
perquè forma part d'ella. Té una capacitat innata per a ensumar de forma anticipada el seu perfum aspre i per aquest motiu esdevé una peça cobejada per enemics poderosos que volen capturar-la per traure'n profit.

Silvestre Vilaplana ens ofereix una novel·la que avança al compàs de prediccions i vaticinis, al ritme de fronteres negres que es creuen i de línies roges que ja fa temps que s'ultrapassaren. Codis negres que impliquen carta blanca per a aniquilar impunement i no deixar cap rastre, a l'empara de la llei. L'ètica, els escrúpols, les regles més bàsiques del sistema, són eliminats a sang freda en cada nou capítol.

I al voltant de Leiza orbiten una sèrie de personatges que renuncien a tot per vocació, per convicció o, simplement, perquè sense adonar-se'n hi han sigut arrossegats de forma inexorable. Perquè ben aviat aquesta nena diferent restarà sola i captiva amb l'única esperança que una policia idealista i un periodista molt poc convencional s'avancen en una cursa sense regles a les forces que només defensen l'Estat.

D'antuvi, Leiza coneix el tauler, les peces i cadascuna de les jugades i sap, a més, que en l'últim moviment es jugarà la vida.

Foto: Ester López

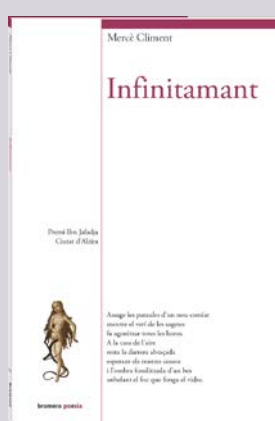
Premi de Literatura Eròtica La Vall d'Albaida

Deliri

Josep Penadés

Col·l. «L'Eclèctica», 263
296 pàg. Bromera, 2016

Quan el protagonista de la novel·la descobreix que la seua dona l'enganya amb un dels seus millors amics, decideix venjar-se durant un boig cap de setmana a la capital del Túria. Però no viurà la mena d'aventures que imaginava.

Premi de Poesia Ibn Jafadja

Infinitamant

Mercè Climent

Col·l. «Bromera Poesia», 116
72 pàg. Bromera, 2016

Quaranta-quatre poemes que parlen de l'amor en tots els seus vessants. Una obra que destaca per la sensualitat dels versos amorosos i per l'encert d'uns textos que rememoren fets que parlen de la quotidianitat.

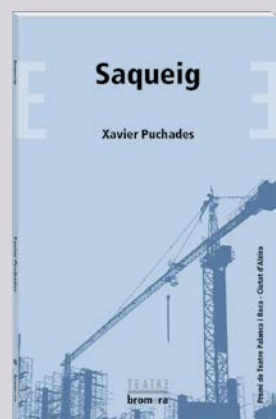
Premi de Poesia Vicent Andrés Estellés

La invenció del sotabosc

Elm Puig

Col·l. «Bromera Poesia», 115
72 pàg. Bromera, 2016

Un poemari que és un anhel d'introspecció, un refugi per a temps incerts on s'incita a parlar amb ombres, a conversar amb peixos o a dissoldre's en el paisatge quotidià, mentre les òlibes custodien el pas del temps entre la vetla i el somni.

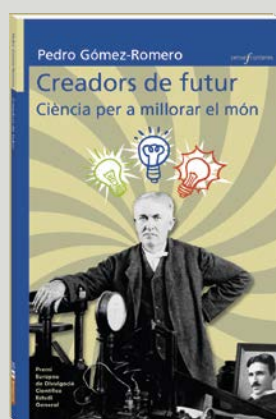
Premi de Teatre Palanca i Roca - Ciutat d'Alzira

Saqueig

Xavier Puchades

Col·l. «Bromera Teatre», 60
64 pàg. Bromera, 2016

Dues dones que viuen juntes en un solitari apartament vora mar –una jove que té cura de l'altra– amaguen unes biografies i plenes de secrets. La proximitat de la mort atraurà fantasmes que posaran en evidència les seues debilitats humanes.

Premi Europeu de Divulgació Científica Estudi General

Creadors de futur: ciència per millorar el món

Pedro Gómez

Col·l. «Sense Fronteres», 39
176 pàg. Bromera, 2016

Un llibre sobre els mecanismes del descobriment científic i el desenvolupament de les tecnologies. Una obra que ens parla del efectes d'aquests descobriments en la societat.

Memòria d'un altre riu

Eugénio de Andrade

Col·l. «Bromera Poesia», 114
112 pàg. Bromera, 2016

Una obra magnífica, en edició bilingüe, per a degustar l'estil únic d'Eugénio de Andrade, guanyador del Premi Camões i escriptor considerat –després de Pessoa– un dels poetes portuguesos més universals de les darreres dècades.

La lluna i el 'Cala Llamp'

Baltasar Porcel

Col·l. «Els Nostres Autors», 81
216 pàg. Bromera, 2016

Una de les novel·les més significatives de Porcel, en la qual un viatge en veler introdueix els mites de l'amor, la mort, l'aventura marinera, la solitud, l'ofec de la nit, amb l'ambició de mostrar l'home marginat, que ha de navegar a les palpentes.

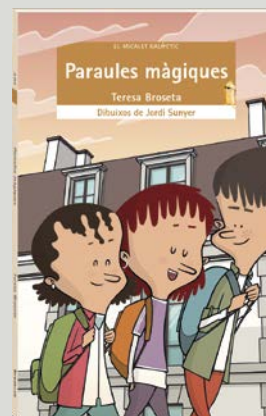

El millor dels 22

Vicent Dasí / Pau Valls

Col·l. «El Micalet Galàctic», 204
160 pàg. Bromera, 2016

Buddy és un heroi del futbol, però descobreix que el rock & roll és la seua passió. El partit més important del seu equip es juga el mateix dia en què té lloc el càsting del programa de tele que podria catapultar-lo a l'èxit musical. Què triarà?

Paraules màgiques

Teresa Broseta / Jordi Sunyer

Col·l. «El Micalet Galàctic», 202
104 pàg. Bromera, 2016

Nerea està molt il·lusionada perquè farà una excursió a una granja escola amb els seus amics, però al final és massa car i –com altres companys– no podrà anar-hi... Aquesta situació afecta Nerea i, fins i tot, es nota en el seu rendiment escolar.

Empar, fallera major infantil

Fani Grande / Ramon Pla

Col·l. «Micalet Teatre», 44
112 pàg. Bromera, 2016

Empar vol ser fallera major infantil de la seua comissió. Però a casa no van bé les coses i la família no ho veu clar. Aquesta xiqueta vital i optimista pensa una solució i demana ajuda a amics i veïns. Aconseguirà fer realitat el somni?

Mònica, Tonet i l'home que fabricava flautes de canya

Enric Lluch / Mikko

Col·l. «El Micalet Galàctic», 203
96 pàg. Bromera, 2016

Mònica i Tonet coneixen un senegalès que viu en un molí abandonat. Prompte s'adonen que la manera de sobreviure del jove no és la que contenen molts adults i decideixen ajudar-lo.

Qui m'ha furtat les plomes?

Gemma Lienas / Sebastià Serra

Col·l. «El Micalet Galàctic», 201
64 pàg. Bromera, 2016

Carlota i el seu gat passen uns dies a la granja dels seus tiets. Decideixen fer una passejada pel prat, però es troben amb diferents aus que els increpen perquè es pensen que el gat els ha furtat plomes. Resoldran el misteri?

Els fantasmes no toquen a la porta

Eulàlia Canal i Rocio Bonilla

Col·l. «Àlbums il·lustrats», 24
40 pàg. Bromera, 2016

Que l'escriptora Eulàlia Canal i la il·lustradora Rocio Bonilla s'uniren en un projecte d'àlbum il·lustrat només podia acabar així. Autores d'èxits com *Un somni dins del mitjó* i *La xiqueta que només es va poder endur una cosa*, en el cas d'Eulàlia, i *De quin color són els besos?* i

La muntanya de llibres més alta del món, pel que fa a Rocio, aquest tàndem guanyador ens presenta un llibre meravellós sobre l'amistat: *Els fantasmes no toquen a la porta* (publicat simultàniament també en els segells Animallibres i Algar Editorial).

Els amics tenen un paper importantíssim en les nostres vides, des que comencem a relacionar-nos al parc o a l'escola infantil. De fet, per als menuts són causa de felicitat i, alhora, focus de grans conflictes –sovint durant el mateix matí o vesprada–, perquè no sempre és fàcil gestionar els sentiments que l'amistat genera. Compartir jocs i aficions amb algú és senzillament fantàstic, però els amics també ens fan sentir gelosia i ens donen més d'un maldecap! Això és el que li passa a la Marmota, quan el seu gran-més-millor-amic, l'Òs, decideix convidar l'Ànec a jugar a casa. Com és possible que vulga compartir la seua amistat tan ideal i exclusiva amb un animal somiatruïtes i romancer? La Marmota no té dubtes, estima molt l'Òs, però en aquesta ocasió comet un error. Per això està decidida a

defensar la seua amistat de qualsevol intrús i amb les armes que calguen. El seu improvisat pla contra l'Ànec té l'originalitat i la tendresa que recorren aquest llibre ple d'animals adorables i un poc pillastres, però tan expressius i divertits que provoquen somriures a cada pàgina. Sens dubte, es tracta d'un àlbum il·lustrat encantador, on fins i tot els fantasmes, lluny d'espantar el lector, serveixen per a demostrar-nos que *compartir* també és un verb que combina estupendament amb la paraula *amistat*.

la Comarcal
la nostra escola

matricula't

Centre concertat · Picassent · Tel. 96 123 19 33

Educació Infantil · Primària · Secundària

www.lacomarcal.com

La lectura, una porta a l'aventura

Com cada any, la Fundació Bromera se suma a les commemoracions literàries d'abril amb la distribució de més de sis mil cartells per a biblioteques, llibreries i centres educatius, amb el lema «La lectura, una porta a l'aventura», amb la il·lustració de Paulapé. A més, ha publicat un quadern didàctic per als alumnes de 2n i 3r cicle de primària, que para una atenció especial al 400 aniversari de la mort de l'autor del *Quixot*, Miguel de Cervantes, i del dramaturg William Shakespeare i als 700 anys de la mort de Ramon Llull.

A banda, la Fundació Bromera reprén els cursos de formació en foment lector per a docents, iniciats al col·legi Sant Antoni del Mar de Cullera i que durà al llarg de l'any a diverses parts del territori. També ens fem ressò del Premi de Foment Lector, inclòs en els Premis d'Innovació Educativa Ciutat d'Alzira, que enguany ha sigut per al projecte «Anima't a llegir» del CEIP Verge del Remei (Castelló de Rugat), i del Premi Llegir 2015, que ha premiat l'article «Algunes nits em sorprenen», de la professora i bloguera Lola Moreno.

materials educatius
per a l'escola valenciana
bromera.txt

És possible un pacte per l'educació?

De nou es posa damunt la taula la reforma de la llei educativa. Sovint es reclama un pacte per l'educació que implique totes les forces polítiques i pose remei a les mancances del sistema. Tanmateix, la realitat és que hi ha incerteses incòmodes, ja que experts d'enorme credibilitat manifesten la impossibilitat dels docents de treballar adequadament per culpa de les lleis. És cert que els currículums canvien, però de reformes profundes, només n'hi ha hagut un parell des dels anys 70, això sí, amb canvis poc significatius introduïts en cada legislatura. Fet i fet, un percentatge elevat de docents segueix treballant com fa 20 anys, perquè aquestes reformes no han sacsejat el sistema, com hauria sigut desitjable. Però la vida canvia, i l'educació ho ha de fer també: competències bàsiques, comunitats d'aprenentatge, intel·ligències múltiples, tertúlies dialògiques... conceptes que pretenen que les nostres escoles reviscolen i esdevinguin de nou espais d'acolliment, discussió i intercanvi. Serà positiu, el canvi? Serà possible? La polèmica està servida.

T À N D E M
edicions

Primavera amb festes i clàssics «Exprés»

«Anem de festa» continua acostant l'esperit de les festes valencianes als nostres infants. Així, *Visca les Falles!*, *El 25 d'Abril i Magdalena vítol!* se sumen als tres títols que ens parlen del 9 d'Octubre, del Nadal i de les festes de Moros i Cristians, dins d'aquesta nova col·lecció que ofereix, en llibres il·lustrats a tot color i disponibles tant en valencià com en castellà, històries a través de les quals podem descobrir els detalls del nostre patrimoni cultural i festiu del País Valencià.

Una altra de les apostes és la «Col·lecció Exprés» amb clàssics fàcils de llegir, una característica que acredita l'associació Lectura Fàcil després de comprovar que aquestes edicions de *Gulliver al país de Lil·liput*, *El Corsari Negre*, *Tirant lo Blanc* i *Sindbad el mariner* segueixen les seues directrius.

Entre les novetats, també cal assenyalar que «La rata Marieta» incorpora un nou llibre a la col·lecció, *Marieta pinta*, i que l'aposta de Tàndem pels àlbums il·lustrats continua amb una proposta divertidíssima: *Dis-li-ho a la mare. Dis-li-ho al pare*.

animallibres

Un Sant Jordi ple de petons

De quin color és un petó?, l'àlbum il·lustrat de Rocio Bonilla que es va publicar com a novetat per a Nadal, està esdevenint tot un fenomen. La dolça i trapeïlla Minimoni –després d'enamorar editors estrangers i fer camí cap als EUA, Bèlgica, França i Taiwan–, s'ha colat en les llistes dels llibres més venuts de Catalunya. Aquesta nena s'ha proposat omplir també de petons el dia de Sant Jordi i per això arribarà a les llibreries a través de diferents materials promocionals per a felicitar a grans i petits la Diada del 23 d'abril. En una xapa amb la rosa com a orgullosa hereva de Sant Jordi o fent-li petons fins i tot al drac en un preciós cartell, Minimoni serà sens dubte una de les protagonistes del pròxim Sant Jordi. A més, inesgotable i encantadora, continuarà sorprenent els lectors. No la perdeu de vista quan s'acoste el Dia de la Mare! I els addictes als llibres de Rocio Bonilla estan de sort, perquè ja té un nou treball a les llibreries: *Els fantasmes no truquen a la porta*, un àlbum amb una combinació d'èxit, els seus dibuixos i el text d'Eulàlia Canal.

algar

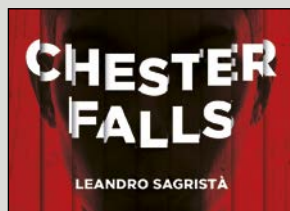
editorial

Nova col·lecció de «Miniclásicos»

La Odissea i *Don Quijote de la Mancha* són els títols que inauguren «Miniclásicos», una col·lecció que acosta deu de les gran obres clàssiques de la literatura universal als lectors més menuts. El seu format quadrat amb textos breus i il·lustracions a tot color molt cuidades i a doble pàgina –que ja han cridat l'atenció d'editors estrangers– fascinarà no només els primers lectors, sinó també els qui encara no saben llegir i gaudeixen de les històries que els contem, ja que aquests llibres condensen la màgia dels grans relats de tots els temps. Algar Editorial publica la versió tant en castellà com en anglès, mentre que simultàniament s'edita també a Bromera (com a «Miniclàssics») i a Animallibres (col·lecció «El lleó»). I a propòsit de clàssics, el 2016 es commemora el IV centenari de la mort de Cervantes, i la seua obra més universal és protagonista. Així, a més del *Quijote* de «Miniclásicos», en «Calceín» es rellança l'adaptació d'Eduardo Alonso per a lectors a partir de 12 anys i se'n publica una altra per a lectors a partir de 8 anys.

CientoCuarenta

Excessos de joventut i traïció

Chester Falls és l'aposta del segell #CientoCuarenta per a aquesta primavera. Es tracta d'una novel·la de Leandro Sagristà on el protagonista rememora un passat marcat per la traïció de la qual n'és víctima i per la qual acaba entre reïxes. Tot comença quan, en morir sa mare, el jove es trasllada amb son pare a Chester Falls. Allí s'endinsa en una espiral descontrolada d'alcohol i drogues que l'encamina cap a l'abisme. Amb un llenguatge àgil, una trama ben cohesionada i uns diàlegs frescos i ben ambientats, *Chester Falls* és una obra que atrapa des de la primera pàgina. És un viatge iniciàtic on els excessos de joventut, l'amistat mal entesa, la deslleialtat i l'intriga es donen cita mentre la novel·la es dirigeix amb ofici cap a un final irremeiable i, alhora, sorprenent. Aquest és el cinquè títol de #CientoCuarenta, després de les obres de no-ficció *El fémur de Eva*, *La financiación valenciana*, *de la sumisión al cambio necesario* y *Amores que matan*, i de la novel·la *Los escupitajos de las cucarachas*, totes molt lligades a l'actualitat.

terra valenciana

Nits de la cervesa artesana valenciana

Terra Valenciana enceta la primavera amb un rebost renovat amb les propostes de xicotetes empreses valencianes que aposten per una nova manera de fer les coses arrelada a la terra i la tradició, amb productes naturals i ecològics. Així, el 2016 mantenim l'aposta per les cerveses valencianes artesanies i incorporem noves varietats que se sumen a les més de trenta referències ja existents: donem la benvinguda a les cerveses Gramm d'Ontinyent i a les noves varietats de sabors com la Galana Te des de La Yesa.

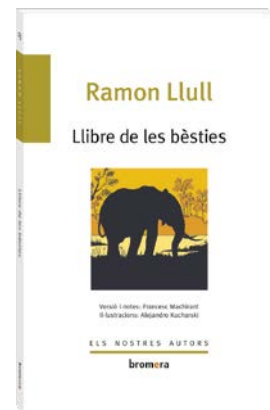
Però a més de la presència virtual a través de www.terravalenciana.com, el millor aparador en línia de productes gastronòmics valencians, també volem estar al carrer amb propostes divertides i innovadores com les nits de la cervesa artesana valenciana. Són una oportunitat única per a conèixer, no només la varietat de cerveses valencianes artesanies que tenim, sinó també un ampli ventall de productes de la terra com els patés vegetals de Vegadénia i Belluga, els formatges de Catí o el foie fet a casa nostra.

BRbikes

Descobrir València en bicicleta

BR Bikes ens proposa un pla primaveral fantàstic amb el seu servei de lloguer de bicicletes. Amb la varietat que ofereix, la proposta és per a tota la família, ja que a banda de cadiretes per a transportar els més menuts de la casa, disposa fins i tot de bicicletes elèctriques per a persones amb problemes de mobilitat. La bicicleta és un vehicle perfecte per a conèixer la ciutat de València a un ritme que ens permetrà gaudir de l'entorn d'una manera divertida, relaxada i molt saludable. La situació estratègica de la botiga, ubicada al carrer Alcalde Reig, núm. 5, de València, just enfront del Pont del Regne (Gàrgoles), fa que l'espai verd de l'antic llot del riu Túria siga immediatament accessible, així com també la zona de la Ciutat de les Arts i les Ciències. Qualsevol matí a partir de les 10 hores –inclosos els diumenges– es pot llogar una bicicleta a un preu molt assequible i recórrer el riu. Les opcions són múltiples, des d'anar cap a la platja i fer-nos un arròs a la Malva-rosa, fins a fer un pícnic al Parc de Capçalera o pel centre històric.

EL
RETRO
VISORAny
Llull
2015
2016Llibre de les bèsties
Ramon Llull
Bromera, 1991

Ramon Llull o els inicis de la nostra literatura

Ramon Llull (Mallorca, 1232/33 - entre Tunis i Mallorca, 1316) ha passat a la història com a escriptor, filòsof, teòleg, místic i missioner. Fill dels primers pobladors catalans establits en la Mallorca sarraïna, va dedicar els esforços de la seua vida a la conversió dels infidels tot difonent la paraula de Déu, entre Orient i Occident, a través de 265 obres enllestides en català, occità, llatí i àrab.

Víctor Pastor Banyuls ■

Les lletres tenen la capacitat de construir mons al bell mig del no-res; corbes o rectes gràfiques capaces d'alterar el curs de les consciències; això, si més no, ressona a les estances de la ment quan llegim les obres de Ramon Llull, de qui enguany es commemoren 700 anys de la seua mort. No podem obviar, d'aquesta manera, la seducció pel retorn al nostre origen, o siga, als textos teixits al si de la societat del segle XIII –a qui no li agrada jugar amb el temps? Capbussats en les obres lul·lianes, assistim a les lletres d'un pensador que, convençut de l'Art que li havia inspirat Déu, tracta de convertir els infidels tot travant discursos narratius en què la paraula no s'entén si no conté una bellesa intrínseca perquè el text siga excel·lent i així difondre la paraula cristiana.

El 'Llibre de les bèsties'

És una de les deu parts que componen el *Llibre de meravelles* de Ramon Llull, en la qual Fèlix, que és presentat com el fill mateix de l'autor, viatja arreu del món per veure les meravelles que el configuren. En aquest relat el protagonista s'atura enmig d'un bosc, on coincideix amb uns humils predicadors que l'alerten de l'encontre

que estaven realitzant diverses bèsties per nomenar el seu rei.

És en aquest punt que el místic ens porta al món desconegut de les bèsties. Uns animals prefereixen nomenar rei el lleó: brusc i carnívor; d'altres, com el bou, són partidaris del cavall: gran, bell i humil. Comença la lluita per la corona, i la rabosa, una espècie aparentment insignificant, no dubta a fer ús de l'astúcia enfront de la força i la lògica per damunt de l'emoció: «Si el cavall és rei, com podrà venjar-se del lleó que és més fort?». El lleó serà elegit rei de les bèsties i, com que no escull la rabosa com a consellera, gelosa i enginyosa a parts iguals, travarà una revenja al llarg i ample de la història per manegar el tron dels animals.

Ben mirat, la intenció del missioner no és merament descriptiva, sinó que fa una crítica de la societat en què viu (que es manté actualíssima), i també una apologia perquè els poderosos no deixen de seguir el bé: «Un rei és establert en aquest món com a representant de Déu».

Com ens veuen els animals?

Si bé en molts llibres hem pogut llegir faules d'animals per tal d'explicar de ma-

nera més conceptual el que vol transmetre l'autor, Ramon Llull, en el *Llibre de les bèsties*, capgira els papers. Són els animals els que exposen, entre raonaments i rebatiments, la conducta dels humans com a exemples o advertiments en aquesta cursa pel tron del bestiar. Per la qual cosa Llull, amb ulls animals, situa la seua espècie en un escaló més alt que el del regne de les bèsties. Els humans són dotats de «la gràcia de Déu», la consciència que ens pot encaminar vers la luxúria, la prepotència i el pecat o vers la humilitat, la saviesa i el camí recte de la religió que l'autor professa.

Per accedir al vostre
municipi

La informació local,
nacional i del món,
actualitzada de
manera permanent

Un web per cadascun
dels 1.853 municipis
dels Països Catalans

Informació a mida
pera cada usuari, amb
l'accés personalitzat
per poblacions

The screenshot shows the homepage of the 'EL PUNT AVUI+' website, specifically the 'Mataró' local edition. The header features the site's logo and the date 'Dimecres, 13 de juliol del 2011'. A navigation bar includes links like 'INICI', 'AGENDA I CINEMA', 'SERVEIS', 'CANALS', 'PARTICIPACIÓ', 'REGISTRE', 'BLOGS', 'PRESÈNCIA', and 'SORTIM'. Below this is a search bar and a list of categories: 'Portada', 'Territori', 'Societat', 'Punt divers', 'Política', 'Economia', 'Cultura', 'Comunicació', 'Opinió', and 'Esports'. The main content area is divided into several sections: a large article titled 'Els preus baixen una dècima i fixen una inflació anual del 3,3%' with a sub-image of a pharmacy; a section titled 'Rajoy diu a Zapatero que un "president en funcions" no pot generar confiança en l'economia espanyola'; a section titled 'Moody's rebaixa el deute irlandès al nivell del bo porqueria'; a section titled 'Obama adverteix al règim sirí que "ningú es pot ficar amb l'ambaixada" nord-americana'; and a section titled 'Sense pla B'. On the right side, there are two sidebars: 'Veieu l'edició local de Mataró' with a list of local news items, and 'Canvi de municipi' with a map and a list of visited municipalities. At the bottom right, there is a 'Videos d'actualitat' section showing a video player.

Tu decideixes fins on vols anar

Ara pots tenir la informació i els serveis de 1.853 municipis dels Països Catalans sense renunciar a les notícies de la resta del món. Només has de prémer el botó d'accés a l'edició local per connectar amb l'actualitat del teu poble o comarca preferents. Tu decideixes fins on vols anar

EL PUNT AVUI+

Descobreix-ho
entra a **elpuntavui.cat**

Si el teu compromís és el valencià, ja tens la teua targeta

Caixa Popular-Caixa Rural, S. Coop. de Crèdit. C.I.V.F. 11-03-03

 **caixa
popular**

SOM UNA ENTITAT VALENCIANA

www.caixapopular.es